

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Trøgstad

Møtested: Trøgstad kommune, møterom Havnås

Tidspunkt: 12.11.2018 kl. 16.00

Eventuelle forfall meldes til Anita Rovedal, telefon 908 55 384, e-post
anirov@fredrikstad.kommune.no

Er det mulig eller opplagt at et medlem er inhabil i saker på sakslisten, bes det om at medlemmet i god tid før møtet meddeler dette til sekretariatet, slik at vararepresentant kan bli innkalt for eventuell tiltredelse under sakens behandling i utvalget.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Trøgstad, 05.11.18

Torfinn Strengen
Leder
(sign.)

Sakliste

PS 18/26	Protokoll fra kontrollutvalgets møte 10.09.2018
PS 18/27	Orientering fra rådmannen: Rutiner vedr innspill til kommuneplanens arealdel
PS 18/28	Orientering fra rådmannen: Rutiner barnevern
PS 18/29	Kontrollutvalgets innstilling til budsjett for kontroll og tilsyn 2019
PS 18/30	Prosjektbeskrivelse til forvaltningsrevisjonsprosjekt "Kvalitetssystemet Compilo"
PS 18/31	Eierskapskontroll "Innovi AS"
PS 18/32	Oppfølging av kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjonsrapport "Eiendomsforvaltning"
PS 18/33	Informasjon fra revisjonen
PS 18/34	Revisjonsordning Indre Østfold kommune
PS 18/35	Kontrollutvalgets møteplan for 1. halvår 2019
PS 18/36	Eventuelt

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 219360/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Trøgstad	12.11.2018	18/26

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 10.09.2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 10.09.2018, godkjennes

Rakkestad, 01.11.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 10.09.2018

Vurdering

Møteprotokollen er godkjent pr e-post. Legges frem for formell godkjenning og signering.

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 10
Løpenr.: 220188/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Trøgstad	12.11.2018	18/27

Orientering fra rådmannen: Rutiner vedr innspill til kommuneplanens arealdel

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Rådmannens redegjørelse vedr. kommunens rutiner for saksbehandling ved innspill til rullering av kommuneplanens arealdel, tas til orientering.

Rakkestad, 02.11.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Sammendrag

Kontrollutvalget vedtok følgende i møte 10.09.2018 sak 18/24 *Henvendelse til kontrollutvalget – Saksbehandling av innspill til kommuneplan i Trøgstad 2017:*

1. Henvendelsen tas til orientering og settes på sakskartet til neste møte
2. Rådmannen inviteres til neste møte og bes legge frem en skriftlig redegjørelse vedr. rutiner for saksbehandling ved innspill til rullering av Kommuneplanens arealdel.

Vedlegg

- Henvendelse fra Eva Karina og Tommy Johansen Riiser av 29.08.2018 med vedlegg.
- Fra Trøgstad kommune: Kommuneplan – Redegjørelse til kontrollutvalget

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 10.09.2018

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fikk en henvendelse 29.08.2018 fra Riiser hvor de ba utvalget vurdere Trøgstad kommunens saksbehandling vedr. Riisers innspill til rullering av kommuneplanens arealdel. Kontrollutvalget vedtok i sitt møte den 10.09.2018 å sette saken på sakskartet på neste møte, samt å invitere rådmannen til møtet for å redegjøre for saken. Utvalget ba om å få oversendt en skriftlig redegjørelse fra rådmann, denne ligger vedlagt.

Bakgrunn for saken er at Riiser i 2015 fikk dispensasjon fra arealformålet (LNF) i gjeldende kommuneplan (Teknikk- og naturutvalgets vedtak 08.12.2015), og de skriver i sin henvendelse at det var dette vedtaket med tilhørende planlegging av mottak av masser på

eiendommen som var utgangspunktet for at de sendte inn et innspill til rullering av kommunalplan da Trøgstad inviterte til det i 2016. Det er saksbehandlingen til dette innspillet Riiser ber utvalget se på.

Riiser viser til plan- og bygningslovens formålsparagraf § 1-1, 4. ledd, 1. setning som sier; *Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter.*

Kommunen viser blant annet til følgende i sin skriftlige redegjørelse:

- Kommunestyret har hatt 4 kommuneplanseminarer i perioden 2015-2017.
- Innbyggerne har vært invitert til 4 møter tidlig i planleggingsfasen (2016-2017)
- Arbeidet med kommuneplanen har vært informert om på kommunens nettside, i avisa og på sosiale medier.
- Alle arealinnspill ble konsekvensutredet og samlet i et eget hefte. *Forslag om deponi/pukkverk og motorpark med næringsområde ble konsekvensutredet noe grundigere enn det kravet for kommuneplan tilsier, for å ha et enda bedre beslutningsgrunnlag til å vurdere disse.*
- Planforslaget ble lagt frem til politisk behandling mai 2017 og deretter sendt ut på høring, med høringsfrist 10.08.2017. Det kom inn 33 høringsuttalelser.
- Trøgstad kommune ved politisk forhandlingsutvalg og administrasjonen hadde to drøftingsmøter med Fylkesmannen og Østfold fylkeskommunes administrasjon i november 2017.
- Endelig plan ble vedtatt i kommunestyret 07.02.2018

Vurdering

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan, og skal ikke behandle klager på vedtak som har vært til politisk eller administrativ behandling. Klager eller krav om å få omgjort vedtak må behandles i kommunens klageinstanser i tråd med forvaltningsloven. For klager på enkeltvedtak er det klagenemder, kommunestyret, formannskapet eller fylkesmannen som er klageinstans, og klagen skal fremsettes for det organet som fattet vedtaket.

Det kontrollutvalget kan gjøre, på generelt grunnlag og med fokus på systemkontroll, er å undersøke henvendelser som kan tyde på svikt i den kommunale saksbehandlingen, eller at kommunen ikke følger de lover og retningslinjer den er underlagt.

Sekretariatet vurderer at kommunen ut fra vedlagte redegjørelse har etterstrebet en åpen og forutsigbar prosess i arbeidet med kommunens arealplan. Forutsatt at det ikke fremkommer nye opplysninger i møtet, anbefaler sekretariatet utvalget å ta rådmannens redegjørelse i saken til orientering. Skulle det imidlertid så gjøre, må utvalget drøfte om det er behov for ytterligere tiltak/vedtak i saken.

Fra: Eva Karina Johansen Riiser (eva.k.riiser@live.no)

Sendt: 29.08.2018 14:45:39

Til: iokus

Kopi:

Emne: Vedr. rullering av kommuneplanens arealdel i Trøgstad kommune

Vedlegg: Brev Kontrollutvalget 2018 - vasket versjon.docx;Deponi kontrollutvalget. dato og hendelser - vasket versjon.docx;Referat 260218.docx

Hei.

Vedlagt følger henvendelse vedrørende saksbehandling av innspill til rullering av kommuneplanens arealdel i Trøgstad kommune.

mvh

Eva Karina Johansen Riiser

<http://www.riisergaard.no>

Kontrollutvalg sekretariatet

Rakkestad

Vedr. saksbehandling av innspill til Kommuneplan i Trøgstad 2017

Vi ber med dette om at Kontrollutvalget vurderer saksbehandlingen vedrørende vårt innspill til rullering av Kommuneplanens arealdel.

Trøgstad kommune inviterte i 2016 til innspill i forbindelse med oppstart av rullering av kommuneplanens arealdel.

Ettersom vi var i gang med planlegging av mottak av masser på eiendommen gbnr 6/1ⁱ, ble det sendt et innspill der deler av Riiser er foreslått brukt til dette, samt til uttak av steinmasser.

Innspillet gjør det klart at etter hvert som arealene ble ferdig utfylt, skulle de tas i bruk som dyrket jord.

Ved en realisering av et slikt deponi/mottak ville en kunne få et sikkert og kontrollert mottak av masser fra anleggsdrift i distriktet.

For gården ville det, ved ferdig utfylling, kunne bli om lag 150 – 200 dekar «ny» dyrket jord. Det ville også bli en betydelig bedring av arronderingen samt hellingsforholdene på den dyrka jorda.

Innspillet førte til kraftige og vedvarende reaksjoner hos flere naboer. Det ble blant annet bestilt uttalelser fra fagfolk av forskjellige slag, og fra et advokatfirma.

Alle disse dokumentene ble vedlagt saken uten at administrasjonen foretok noen vurderinger av påstandene i uttalelsene, eller hvilken relevans de kunne ha til det foreslåtte tiltaket.

Disse uttalelsene/dokumentene inneholdt en rekke klare faktafeil og uriktige påstander om hvordan tiltaket vil kunne påvirke omgivelsene.

I en planprosess er det under høringsrunden at alle og enhver skal få anledning til å si sin mening om foreslåtte tiltak. Naboenes reaksjoner og innsending av dokumenter skjedde før høringsrunden, og det har derfor ikke vært noen mulighet for oss å imøtegå de mange feilaktige påstandene som er framsatt.

Ved spørsmål til 2 av kommunestyrerepresentantene, begrunner de sin stemmegiving med påstander som var framsatt i vedlegg til saken. Dette viser at vedleggene har påvirket stemmegivingen i denne saken.

Vi mener det er grunn til å tro at saken kunne fått et annet utfall dersom vedleggene hadde fått en kvalitetsvurdering.

Mvh

Eva Karina og Tommy Johansen Riiser

i 89/15 : BEHANDLING AV SØKNAD OM ETABLERING AV DEPONI FOR RENE MASSER PÅ RIISER GBNR. 6/1

Rådmannens innstilling: 1. I medhold av plan- og bygningsloven (pbl.) § 19-2 gis Eva Karina Riiser dispensasjon fra arealformålet (LNF) i gjeldende kommuneplan. Etter en samlet vurdering vil fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene. Massedeponiet godkjennes som omsøkt. 2. Med henvisning til pbl. § 19-3 gjøres dispensasjonen midlertidig. Tillatelse gjelder fra vedtaksdato til og med 31.12.2017 og gis på følgende vilkår:

- Det må utarbeides reguleringsplan etter plan- og bygningsloven av 27.6.2008 kap. 12 for et større massedeponi på stedet. Oppstart planarbeid må skje så snart som mulig etter at massedeponiet er i drift og senest innen 30.06.2016. · Påfylling av masser må ikke føre til mer enn 3,0 m avvik fra opprinnelig terrengnivå.
- Kvaliteten på massene som deponeres må tilfredsstille tilstandsklasse 1 (normverdiene) angitt i Klif-veileder TA-2553/2009 «Tilstandsklasser for forurenset grunn». All masse som kjøres inn til deponiet skal være rene masser og kvalitetsikres i en mottakskontroll. Utførende selskap har ansvar for mottakskontroll og skal dokumentere massenes mengde, opprinnelsessted og renhet. Grunneier skal påse at kontroll av massene blir utført og følge med på eventuell ulovlig tømning utenfor driftstidene.
- Det må gjøres en støyfaglig vurdering av driften for å vurdere om trafikk og drift vil medføre støynivåer som overskrider grenseverdiene i veileder T-1442. Ved overskridelser av grenseverdiene må det sikres avbøtende tiltak for å sikre tilfredsstillende støynivåer. · Det må vurderes om drift av deponiet vil medføre avrenning til eller tilslamming av vassdrag. Fare for avrenning eller tilslamming vil medføre krav om etablering av et fordrøynings- og sedimentasjonsbasseng med tilhørende krav om jevnlig tømning for å hindre uønsket avrenning. · Dersom det under arbeid med tilrettelegging av området treffes på automatisk fredete kulturminner, eksempelvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein etc., skal arbeidet stanses og fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (Kulturminneloven) § 8, annet ledd.

3. Tillatelse til tiltaket kan bare gis innenfor rammene av dispensasjonsvilkårene.

Teknikk- og naturutvalgets behandling 08.12.2015: Ordet i saken: Trond A. Enger (Ap)

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt (7 st.).

Teknikk- og naturutvalgets vedtak 08.12.2015: 1. I medhold av plan- og bygningsloven (pbl.) § 19-2 gis Eva Karina Riiser dispensasjon fra arealformålet (LNF) i gjeldende kommuneplan. Etter en samlet vurdering vil fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene. Massedeponiet godkjennes som omsøkt. 2. Med henvisning til pbl. § 19-3 gjøres dispensasjonen midlertidig. Tillatelse gjelder fra vedtaksdato til og med 31.12.2017 og gis på følgende vilkår: · Det må utarbeides reguleringsplan etter plan- og bygningsloven av 27.6.2008 kap. 12 for et større massedeponi på stedet. Oppstart planarbeid må skje så snart som mulig etter at massedeponiet er i drift og senest innen 30.06.2016. · Påfylling av masser må ikke føre til mer enn 3,0 m avvik fra opprinnelig terrengnivå. · Kvaliteten på massene som deponeres må tilfredsstille tilstandsklasse 1 (normverdiene) angitt i Klif-veileder TA-2553/2009 «Tilstandsklasser for forurenset grunn». All masse som kjøres inn til deponiet skal være rene masser og kvalitetsikres i en mottakskontroll. Utførende selskap har

ansvar for mottakskontroll og skal dokumentere massenes mengde, opprinnelsessted og renhet. Grunneier skal påse at kontroll av massene blir utført og følge med på eventuell ulovlig tømning utenfor driftstidene.

· Det må gjøres en støyfaglig vurdering av driften for å vurdere om trafikk og drift vil medføre støynivåer som overskrider grenseverdiene i veileder T-1442. Ved overskridelser av grenseverdiene må det sikres avbøtende tiltak for å sikre tilfredsstillende støynivåer. · Det må vurderes om drift av deponiet vil medføre avrenning til eller tilslamming av vassdrag. Fare for avrenning eller tilslamming vil medføre krav om etablering av et fordrøynings- og sedimentasjonsbasseng med tilhørende krav om jevnlig tømning for å hindre uønsket avrenning. · Dersom det under arbeid med tilrettelegging av området treffes på automatisk fredete kulturminner, eksempelvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein etc., skal arbeidet stanses og fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (Kulturminneloven) § 8, annet ledd. 3. Tillatelse til tiltaket kan bare gis innenfor rammene av dispensasjonsvilkårene.

Innspill Massemottak – Hendelsesforløp.

2015

Det er flere spørsmål om å få tippe masse på gården.

Vi ønsker at slik tipping skal være lovlig og henvender oss til Trøgstad kommune.

Administrasjonen sier de er glad for at Trøgstad endelig kan få et lovlig massemottak.

Det blir søkt om dispensasjon for LNF område på ca 10 -12 dekar (ca 30 000m³). Søknaden ble enstemmig godkjent med følgende betingelser:

- Det skal kun tippes «rene masser».
- Det skal innen en frist settes i gang planlegging og reguleringsarbeid for et større deponi.
- Det skal vurderes om støyen fra tippen blir for høy.

2016

Da reguleringsplan er en svært kostbar affære, tar vi kontakt med Isachsen anlegg as.

Isachsen anlegg as har lang erfaring i deponidrift og de er villig til å bistå med planlegging og drift av et eventuelt deponi.

Beregninger og ny kunnskap gjør at vi ser nye muligheter. Gravemasser kan brukes som en ressurs for å forme landskap og for å få dyrka jord over mye som nå er fjellgrunn.

En masteroppgave av Torhild Narvestad Anda ved NMBU viser at ved god planlegging og nøye utført arbeid, kan nye jorder over fjellgrunn gi svært tilfredsstillende avlinger.

Kommuneplanen skal rulleres. Administrasjonen (Raknerud) ber oss sende deponiplanen som innspill til kommuneplanens arealdel. Sender et meget enkelt innspill.

Svært enkel befarings med politikere og administrasjon.

Kommunen ber om mer opplysninger i innspill.

6.november leveres et mer utfyllende innspill utarbeidet av Isachsen / Stenersen. Samme formiddag blir dette innspillet også levert personlig til nabo Håvard Rud til orientering. Det blir også tilbudt mer informasjon om de ønsker det.

Desember 2016

Stor motstand fra naboer i sør.

Det blir organisert «drittpakker» i lokalaviser – radio – tv.

Vi ønsker ikke å delta i media på det nivået.

Januar 2017

Det blir avholdt et møte med utvalgte personer i nabolaget, hvor det blir framsatt mengder av feilaktige fakta.

Vi på Riiser, og andre som kunne ta til motmæle mot feilinformasjonen var ikke invitert.

Møtet refereres i lokalavisen, og resulterer også i en underskriftkampanje og diverse offentlige innlegg på facebook med til dels groteske beskyldninger mot deponi og oss personlig.

Naboer bestiller rapporter fra «fagfolk». Alt bærer tydelig preg av å være typiske bestillingsverk og at forfatterne har svært liten kunnskap om kommunal planlegging.

Administrasjonen tar imot rapportene og disse blir vedlagt saken ved første gangs behandling – uten noen som helst kritisk gjennomgang.

Kommunen bestilte forenklet konsekvensutredning fra Cowi for to av innspillene til kommuneplanprosessen.

Også denne utredningen inneholdt en del faktafeil. Særlig i avsnittet som omhandler Flytting av jord. Det er tydelig at forfatteren ikke har tilegnet seg de siste års kunnskap eller lest masteroppgaven til Torhild Narvestad Anda.

Rådmannens saksframlegg viderefører dette og går kun inn for en begrenset utvidelse på 28 dekar.

April 2017

Rådmannens innstilling får flertall i Teknisk og naturutvalget.

Mai 2017

Formannskapet går enstemmig inn for å ikke ta med noe areal for deponi.

Kommunestyret fulgte formannskapet enstemmig.

Det har ikke framkommet noen begrunnelse eller kommentar vedrørende deponi eller hvorfor partier byttet mening fra utvalgsmøtet til formannskapet.

August 2017

Vi har utfordret noen kommunestyrerepresentanter på deres stemmegiving, og fikk følgende svar;

- Flere negative enn positive punkter i saksframlegg og vedlegg
- Massedeponi er et negativt ladet begrep
- Da ville hele gårdens dyrka areal på 567 dekar «legges brakk» og være et anleggsområde i 20 år, en gård av en slik størrelse kan ikke ligge brakk i 20 år. (Fakta; Innspillets kapittel 2.2 forklarer planområdets størrelse med areal, volum og rekkefølge. Et deponiområde vil utgjøre og beslaglegge ca 50 dekar. Etter hvert som delområdene blir utfylt skal de tas i bruk som dyrket mark. De delområdene som ikke er påbegynt skal underveis bli driftet som i dag.)

9.august (Høringsprosessen)

Frist for innspill til høringsrunden var 10.august.

Isachsen anlegg as sender brev til kommunen og ber om et møte for å diskutere saken.

Etter purring blir det, 26.februar 2018 avholdt et møte mellom en representant fra Isachsen, representanter fra Riiser og Haakaas og Raknerud fra kommunen.

Forslag til referat fra møtet blir mottatt ca 20. juni 2018.

Forslaget refererte kun agenda for møtet, ikke hva som ble sagt i møtet. Vi samtykker ikke til forslaget. Vi ber derfor om at også våre synspunkter skulle tas med, da dette faktisk var vår første mulighet til å komme med motargumenter, og bli hørt. Vedlagt følger vårt forslag til møtetreferat. Dette har vi per dags dato ikke fått noen tilbakemelding på.

[Til ettertanke.](#)

Vi har ønsket å motta masser på lovlig vis, og med det utvide gårdens jordbruksareal og styrke gårdens ressursgrunnlag for kommende generasjoner.

Det blir et enstemmig vedtak på at det lille deponiet for rene masser kan startes opp, men med forbehold om at det startes planlegging av et større deponi.

Vårt ønske om deponi blir tatt godt i mot administrativt, og vi blir oppfordret til å sende inn arealinnspillet til rulleringen av kommuneplanen.

Administrasjonen foreslår en mindre utvidelse på eksisterende mottak, dette går flertallet i Teknikk- og naturutvalget inn for.

Når saken tas opp i Formannskapet blir deponisaken enstemmig avslått, uten diskusjon, uten noen begrunnelse. Det samme skjer i Kommunestyret.

Under hele prosessen er det ikke mulig å finne et eneste referat som sier noe om begrunnelsen for vedtaket. Vi var tilstede i utvalgsmøtet og på kommunestyremøtet. Ingen kommenterte noe.

Som sagt, det ble i vedtaket til det lille deponiet satt krav om oppstart av planlegging for et større deponi. Når vi kommer med et innspill blir dette avslått uten noen særlige begrunnelser.

Innspillet var såpass stort at det ble bestilt en forenklet KU fra Cowi, samtidig som det har utløst betydelig engasjement i media og bygda. På bakgrunn av dette mener vi det er svært spesielt at alle disse dokumentene fra naboene ble vedlagt uten at de ble kommentert.

Vi har helt siden dette startet vært bevisst på å følge en saksgang slik som det er lagt opp til i Plan- og bygningsloven.

Der sender man inn innspill, lar administrasjonen vurdere innspillet objektivt, for så å komme med protester eller andre synspunkter under den lovpålagte høringsprosessen.

Det er et tankekors at ved å følge en slik saksgang har vi mistet anledningen til å imøtegå de uriktige påstandene som ble fremført.

Plan- og bygningslovens formålsparagraf § 1-1, 4. ledd, 1. setning sier;

Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter.

I denne saken vil vi påstå at denne intensjonen er brutt på alle punkter.

Møte 26.02.2018 om deponiforslag og kommuneplanarbeidet 2017

I høringsinnspill til kommuneplanen datert 09.08.2017 ba firmaet Isachsen Anlegg AS om et møte med kommunen angående arealinnspill på gnr/bnr 6/1, Riiser. Møtet ble avholdt mandag 26.februar 2018 i Trøgstad kommunehus. Følgende var tilstede: Grunneier Eva Karina Johansen Riiser, Tommy Johansen Riiser, Torstein Riiser, Rune Tøftum (Isachsen Anlegg AS) og Hans-Gunnar Raknerud og Marit Haakaas fra Trøgstad kommune.

På møtet ble det snakket om prosessen fra forslag ble stilt til høringsforslag for kommuneplanen ble vedtatt, og om konsekvensutredning og dokumenter tilknyttet deponispørsmålet.

Vedrørende prosessen var grunneierne kritisk til at det ble tatt i mot og vedlagt saken protester som inneholdt svært mange uriktige påstander uten at det ble åpnet for imøtegåelse av disse.

Grunneierne påpekte videre at også konsekvensutredningen fra Cowi inneholder faktiske feil når den beskriver mulighetene for å få til dyrkbar jord over tilkjørte masser. Grunneierne viste til masteroppgaven til Torhild Narvestad Anda fra 2016 og fagartikler som viser at det er oppnådd svært tilfredsstillende avlinger på tilkjørte masser over berggrunn.

Videre ønsket grunneierne informasjon om muligheter for å fremme arealforslaget på nytt.

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Referanse: 2018/9822-14-198076/2018-IDBREM Klassering: 510/122 Dato: 04.10.2018

Invitasjon til rådmannen for orientering i kontrollutvalget

Vedlagt følger samlet saksfremstilling og vedtak fra behandling av sak Henvendelse til kontrollutvalget - Saksbehandling av innspill til kommuneplan i Trøgstad 2017 i kontrollutvalget 10.09.2018.

Kontrollutvalget vedtok følgende:

1. Henvendelsen tas til orientering og settes på sakskartet til neste møte
2. Rådmannen inviteres til neste møte og bes legge frem en skriftlig redegjørelse vedr. rutiner for saksbehandling ved innspill til rullering av Kommuneplanens arealdel.

Rådmannen inviteres med dette til å orientere kontrollutvalget på neste møte 12.11.2018, jfr. punkt 2 i vedtaket.

Rådmannens skriftlige redegjørelse i saken bes oversendt kontrollutvalgssekretariatet innen 29.10.2018.

---*---

Rutiner for saksbehandling ved innspill til rulling av Kommuneplanens arealdel.

Kommuneplanprosessen i Trøgstad fra 2015 til vedtatt plan i 2018

Planprogram

Som et forarbeid til kommuneplanen er kommunen pålagt å lage et planprogram (PBL § 4-1) som beskriver hvordan kommuneplanarbeidet skal gjennomføres og hvilke tema planen skal ta opp.

Planprogrammet ble vedtatt i september 2016 sammen med den kommunale planstrategien.

Kommuneplanarbeidet

Kommunestyret hadde flere kommuneplanseminarer:

- 17. nov. 2015: Utfordringer som bør tas opp i planarbeidet (folkevalgtopplæringa)
- 21. jan. 2016: Kommuneplan og folkehelse
- 18. okt. 2016: Budsjett- og kommuneplankonferanse: Slagord for folkehelse, hovedmål i planen, ulike andre tema
- 24. jan. 2017: Sentrumsutvikling på Skjønhaug

Kommuneplanarbeidet har også vært orientert om i livsløpsutvalget og teknikk- og naturutvalget (arealdelen). Sistnevnte har også hatt to dagsbefaringer for å se på foreslåtte arealendringer.

For innbyggerne var det følgende møter tidlig i planleggingsfasen:

- 21. sept. 2016: Åpent møte om kommuneplanens arealdel og ønsker om innspill
- Sept.-nov. 2016: næringsfrokoster i Skjønhaug sentrum, Grav næringsområde og Båstad
- 19. jan. 2017: Seniorkafe med tema boligbehov
- Mars 2017: Infomøter om kommuneplanen i Skjønhaug, Båstad og Havnås

Arbeidet med kommuneplanen har for øvrig vært informert om på kommunens nettside, i kommuneannonser i lokalavisen og på Facebook (åpne møter).

Kommunen går langt ut over lovkravet i sitt informasjonsarbeid. Bakgrunnen for dette er ikke bare å gjøre prosessen kjent, men at vi får innbyggere og grunneiere til å tenke nøye gjennom aktuelle utfordringer og muligheter. Kommunen opplever ofte at ideer og arealinnspill kommer utenom planrullingene, og for å unngå dette i størst mulig grad, har vi god erfaring med å drive et aktivt informasjonsarbeid i forkant av planarbeidet.

Innspill og utredninger

Det kom inn 40 forslag til konkrete arealbruksendringer. Forslag kom fra innbyggere, grunneiere, politiske partier, foreninger mv., og i tillegg hadde administrasjonen en del forslag.

Det var 15 forslag til nye boligområder, 6 forslag til områder for fritidsbebyggelse, 10 forslag til næringsområder, samt forslag om deponi, masseuttak, motorpark og ulike forslag til blandede arealformål. I tillegg kom det inn 15 andre innspill/brev til kommuneplanarbeidet.

Alle arealinns spill ble konsekvensutredet, både de som var tatt med i planforslaget og de som ikke var tatt inn. Alle 40 innspill ble konsekvensutredet etter samme mal i eget hefte som totalt ble på 87 sider.

Som en del av konsekvensutredningen ble innspillene også vurdert av Trøgstad Elverk, av kommunens landbruksrådgiver og av kommunens oppnevnte barnerepresentant. Deres merknader er innarbeidet i konsekvensutredningene.

Trøgstad kommune

Kommuneplan for Trøgstad 2017 - 2029

Konsekvensutredning av arealinns spill

Rådmannens forslag, april 2017
med endringer vedtatt i kommunestyret 16.05.2017

Kommuneplan for Trøgstad 2017 – 2029 – Konsekvensutredning

1

Forside konsekvensutredning

Registrerte arealinns spill – konsekvensutredning

Planforslag nr. 1 Olberg (gnr. 159, bnr. 1)
Dagens formål: I gjeldende kommuneplans arealdel er området LNF-område. Hele området er fulldyrket mark, og ligger inntil et område regulert til boligformål.
Foreslått formål: Bolig
Arealstørrelse: 5 dekar
Forslagsstiller: Grunneiere, Heidi og Per Haakaas
Dagens bruk: LNF

Tema	Konsekvens/ konfliktsgrad	Forklaring, evt. kunnskapsgrunnlag, usikkerhet
Samferdsel og infrastruktur:		
Gang- og sykkelveier		G/S-vei langs RV22
Kollektivbuss		Bussstopp vest skolen og ved kirken
Trafikk		Utkjøring til RV22 er utfordrende, men er godkjent av SIV. Det forventes da at veibredde økes til 10 kjørefelt.
Veier		Det er foreslått to kjørebane på skoleveien til RV22
Tele- og ledningsnett		Varerstatt i eksisterende reguleringsplan vest for området og i avtaler med utbyggerne
Vann og avløp		Varerstatt i eksisterende reguleringsplan vest for området
Avstand til skole		Gode avstand til barneskole
Biologiske forhold:		
Vannområde		Ikke vannområde
Naturtype		Ikke særskilt naturtype
Naturmangfold / Biodiversitet		Ingen registrerte
Viltsområde		Trekkeveier for elg

Kommuneplan for Trøgstad 2017 – 2029 – Konsekvensutredning

7

Miljø:		Ikke fareområde
Risikoen		Veistøy fra RV22 under 55 dB(A)
Støy		Ingen særskilte utfordringer
Forurensning		Gjengseilend til barneskole og skole. Bilkjøring til alle
Klima		servicetilbud
Markslag/jordvern		Hele arealet er fulldyrket jord
Kulturmiljø/kulturmiljøer		Berører ikke kulturmiljøer
Kulturlandskap		Ikke registrert som viktig kulturlandskap
Samfunn:		
Barn og unges interesser		Barns muligheter til lek og rekreasjon er ivarettatt. Det er trygg
Fritidstid/aktiviteter		veier til skole og barneskole
Transportbehov		Ikke registrert fritidstid/aktiviteter
Sosial infrastruktur og tjenestebehov		Det må påregnes kjøring til alle servicetilbud utenom skole og
Samfunnsikkerhet, risiko, sikkerhet		barneskole
Forholdet til strategi for fremtidig arealbruk		På linje med resten av Båstad finnes de offentlige
Arealens egnethet for formålet		servicetilbudene på Skjervehaug
Folketall:		
Folketall – samlet vurdering		Kvikkløseområdet Bergerud ligger vest for RV22 og berører
		ikke området. Registrert tuasområde ligger på Sjøen
		Området er ikke i konflikt med dette
		Området er ikke av de mest attraktive i Båstad, men er egnet
		på samme måte som det regulerede området som ligger søntil
		SSBA

Samlet vurdering og eventuelle alternativer	
Området er i sin helhet fulldyrket mark. Det er på kun 5 dekar, og det ligger langt unna til i forhold til resten av jordveien. Slik sett er det lite rasjonelt å drive dette arealet. Det er mye ledig jordareal i Båstad, og det er ikke behov for å ta inn dette området nå så lenge det regulerede området nærmest riksveien ikke er tatt i bruk.	
Konklusjon	
Forslaget tas ikke inn i kommuneplanen	
Kommunestyrets vedtak:	
Vedtaks punkt 35	
Utskrift av kommunestyrets vedtak finnes i kommunestyrets sak	

Fargekode: Konsekvens	Fargekode: Konklusjon
Ingen konflikt	Forslaget tas inn i kommuneplanen
Liten konflikt	Forslaget tas delvis inn i kommuneplanen
Stor konflikt	Forslaget tas ikke inn i kommuneplanen

Kommuneplan for Trøgstad 2017 – 2029 – Konsekvensutredning

8

Konsekvensutredning. Eksempel på KU for et arealinns spill.

Tilleggsutredninger:

- Forslag om deponi/pukkverk og motorpark med næringsområde ble konsekvensutredet noe grundigere enn det kravet for kommuneplan tilsier, for å ha et enda bedre beslutningsgrunnlag til å vurdere disse.
- I tillegg er det laget en samlet konsekvensvurdering av hele planforslaget.
- For å sikre at planen fikk en folkehelseprofil, så ble det laget en egen samlet folkehelsekonsekvensutredning av planen.
- Det ble også utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse, slik loven krever.

Konsulentfirmaet Cowi ble innleid til å bistå arealplanarbeidet med følgende:

1. Sentrumsutvikling på Skjønhaug
2. Plassering av bolig- og næringsarealer
3. Gjennomgang av arealbruk, planbestemmelser og retningslinjer for Trøgstad Fort
4. Tettstedsutvikling i Båstad og Havnås
5. Gjennomgang av planbestemmelser og retningslinjer
6. Oppretting av plankart
7. Konsekvensutrede deponi/pukkverk og motorpark

Cowi utarbeidet en rapport med arealstrategi – funn og anbefalinger som tok opp punktene 1 – 5. I tillegg utarbeidet de to konsekvensutredningsrapporter, punkt 7. Alle tre rapportene lå som vedlegg til denne politiske saken.

Planforslag mai 2017

Det første planforslaget ble lagt fram til politisk behandling i mai 2017.

Kommunestyret vedtok 16. mai 2017 å sende kommuneplanen på høring. Etter dette møtet ble planforslaget rettet opp i samsvar med vedtaket før det ble sendt på høring.

Planen ble sendt på høring 12.06.2017 i medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 med høringsfrist 10. august. Dette ble annonsert i Smaalenenes avis 2. juni 2017 med påminnelse 4. august. Planen ble lagt offentlig på kommunens nettsider og sendt pr brev/e-post til statlige og regionale myndigheter, nabokommuner, relevante organisasjoner og de som hadde gitt innspill til planarbeidet.

For å sikre at høringen var godt kjent, valgte kommunen i tillegg å gå lengre enn lovkravet til av varsling (*PBL, § 5-2.Høring og offentlig ettersyn*), ved å sende høringsbrevet til eiere og naboer av foreslåtte arealtiltak og til de som man antok kunne bli berørt av arealplanforslaget.

Høringsutkast, mai 2017

Vedlegg til planforslaget:

Ved framlegging av planforslaget til politiske behandling ble følgende dokumenter lagt ved saken:

- Plankart_2017_2029
- Planbestemmelser og retningslinjer
- Innspill - omtale med vurdering
- Konsekvensutredning
- KU - Massedeponi på Riiser
- KU - Motorpark ved Jørgentvedt
- ROS-analyse
- Arealstrategi Cowi
- SWOT - Trøgstad demografi og næringsliv
- Alle inngående brev kommuneplan

For å imøtekomme kontrollutvalgets bestilling, så vil vi i tillegg til de nevnte konsekvensutredninger, særskilt vise til vedleggene **«Innspill – omtale med vurdering»** og **«Alle inngående brev kommuneplan»**.

«Innspill – omtale med vurdering»

Alle innspill(både arealinnspill og andre) ble kort referert og kommentert/vurdert i vedlegget som het: *Innspill – omtale med vurdering*.

Vedleggets første side gir følgende oversikt over innholdet:

Kommuneplanens 2017 – 2029

Sammendrag av innspill med rådmannens vurdering og anbefaling samt rettinger i kartet

Vedlegget inneholder en oversikt over alle innspill som har kommet inn til kommunen.

Rådmannens vurdering og anbefaling framgår også.

Det har kommet inn 40 ulike arealforslag og noen verballinnspill.

Alle arealforslag er konsekvensutredet etter et sett kriterier for å sikre et godt beslutningsgrunnlag, og alt er samlet i et felles dokument.

I tabellene er innspillene omtalt fortløpende, stort sett etter dato for når de ble mottatt. Saksnr./dok.nr. viser til kommunens arkivsystem som også ligger søkbart på vår hjemmeside.

Tabell 1 inneholder arealinnspill. Rekkefølgen er den samme som i konsekvensutredningen.

Tabell 2 inneholder verballinnspill og kommentarer til arealinnspill.

Tabell 3 gir en oversikt over arealforslag administrasjonen anbefaler

Tabell 4 viser øvrige endringer i arealplankartet som er gjort for å rette opp feil

Tabell 1 i dokumentet er bygget opp slik utklippet under viser. I siste kolonne veier rådmannen for og imot forslaget, og kommer til slutt med en anbefaling til politikerne, se neste figur.

Tabell 1. Arealinnspill

Forslag nr.	Forslagsstiller	Saksnr./dok.nr.	Innspill	Rådmannens vurdering og anbefaling
1	Heidi og Per Haakaas grunneiere	16/1612-10	Grunneier på Olberg gård, gnr.159, bnr.1 i Båstad, ønsker å omdisponere et dyrka areal på ca. 5 dekar til boligformål med fortetting. Arealet ligger inntil regulert boligområde like nord for Båstad skole. De ønsker å se hele området under ett og planlegger å legge ut tomter i regulert område for salg sommeren 2017.	Området er i sin helhet fulldyrka mark. Det er på kun 5 dekar, og det ligger tungvint til i forhold til resten av jordveien. Slik sett er det lite rasjonelt å drive dette arealet. Det er likevel slik at jordvernet skal være sterkt, og det skal tungtveiende grunner til å omdisponere fulldyrka areal. Nye boligområder må legges ut i et omfang som kan forsvares ut fra det totale behovet i tettstedene. Det er mye ledig tomteareal i Båstad, og det er ikke behov for å ta inn dette området nå så lenge det regulerte området nærmest riksveien ikke er tatt i bruk. Området er på sikt interessant som flerbolighusområde. Det anbefales å ikke ta forslaget inn i planen.

«Alle inngående brev kommuneplan».

Alle brev og e-poster vi mottok ble lagt ved saken.

Vedlegget inneholder først en oversikt over alle inngående brev, e-poster, kart mv. til kommuneplanen. Alle disse er scannet og vises fortløpende i vedlegget. Dokumentet er på 175 sider.

Sluttbehandling av planen.

Det kom inn 33 høringsuttalelser til kommuneplanforslaget, i tillegg til noen innspill etter fristen. Mange høringsuttalelser som gjaldt Stikla pukkverk ble sendt til fylkesmannen i stedet for kommunen. Fylkesmannen oversendte disse til kommunen senere i august, men de innspillene som ble ansett å gjelde kommuneplanen og den foreslåtte utvidelsen av pukkverket, ble saksbehandlet som høringsuttalelser.

Fylkesmannen i Østfold og Østfold fylkeskommune ved fylkesutvalget hadde innsigelser til kommuneplanen.

En kommune kan ikke egengodkjenne en plan før eventuelle innsigelser er trukket. I kommunestyrevedtaket 16. mai ble det samtidig oppnevnt et politisk forhandlingsutvalg for å bistå med politiske avklaringer etter høring ved for eksempel innsigelser.

Følgende ble oppnevnt:

- i. Ordfører Ole André Myhrvold (Sp)
- ii. Varaordfører Tor Melvold (Ap)
- iii. Marianne Nordlie (KrF)

Som følge av ordførerbyttet etter stortingsvalget, har ordfører Saxe Frøshaug trådt inn i utvalget i stedet for Ole André Myhrvold (se kommunestyresak 74/17).

Drøftingsmøter med innsigelsesmyndighetene

Trøgstad kommune ved politisk forhandlingsutvalg og administrasjonen hadde i to drøftingsmøter med Fylkesmannen og Østfold fylkeskommunes administrasjon i november. Målet var å finne løsninger på innsigelsene. Partene kom fram til en enighet som så ble innarbeidet i det endelige planforslaget.

Sluttbehandling

Ved sluttbehandling av planen ble alle høringsinnspill scannet og lagt ved saken. I tillegg ble det laget et eget dokument der innspillene ble referert og omtalt. Kart og arealregnskap ble oppdatert.

I januar -februar ble så det endelige kommuneplanforslaget lagt fram til behandling i råd og utvalg, og planen ble vedtatt i kommunestyret 7. februar 2018.

Vedtatt plan, februar 2018

Generelle kommentarer om innspill til planarbeidet.

- I planprosessen har vi valgt å gå lenger i vår informasjonsplikt og tilrettelegging for medvirkning enn det loven krever (PBL §§ 5-1 og 5-2).
- Vi har vært opptatt av å få innspill ved rullering av planen. Vår erfaring tidligere var at innspill hadde en tendens til å komme helt uavhengig av planperioder og rullering. For å få gode prosesser er det derfor lagt vekt på å informere på flere fronter, og i god tid, slik at planen blir et planverktøy slik det skal være.
- Alle innspill behandles grundig, både gjennom konsekvensutredninger, beskrivelser og vurderinger. Alle innspill legges også ved saken i sin helhet, både ved høring og sluttbehandling.
- Alle skriftlige innspill (brev og e-post) journalføres fortløpende ved at de registreres i kommunens saksbehandlingssystem.
- Saker som er registrert i saksbehandlingssystemet offentliggjøres i kommunens postjournal. I planrulleringen var det et stort antall henvendelser fra innbyggere/interessenter om å få tilsendt dokumenter. Det gjaldt spesielt dokumenter tilknyttet 3 innspill; deponi og pukkverk på Riiser, motorpark på Jørgentvedt og utvidelse av Stikla pukkverk. Ved kommuneplanrulleringen hadde ikke Trøgstad kommune tatt i bruk digital innsynsløsning ennå. Dette innebar at kun dokumentnummer, avsender og overskrift var tilgjengelig på postlisten, og dokumentene måtte etterspørres.

- Det er ikke noe krav om at innspill må være skriftlige. En del personer har problemer både med skriftlighet og kart, men dersom de kontakter administrasjonen vil vi alltid kunne hjelpe med å utforme deres innspill.
- Mange innspill var uklare og mangelfulle. I noen tilfelle var både kart og uttalelser som fulgte innspillene svært uklare. Vi brukte en del ressurser på å få innspillene tydelige, med kart som var mulig å forstå.
- Høringsfrister og kommunens system for registrering av post kan være uklart for en del innbyggere. Dette gjør det utfordrende å få med alle innspill i vår saksbehandling. Når innbyggere sender dokumenter direkte til politikere så er det opp til politikerne å videreformidle disse. Politikerne må selv ta en avgjørelse på om det de mottar skal videresendes. I siste planrullering skjedde det at slike dokumenter ikke kom administrasjonen i hende før de tilfeldigvis ble fanget opp av administrasjonen. I etterkant ble det utarbeidet et informasjonsskriv til politikerne som klargjorde deres plikter i slike saker.
- Administrasjonen ser viktigheten av at alle skal behandles likt. I slike prosesser vil enkelte mene at deres innspill har fått for lite omtale og oppmerksomhet. Som administrasjon må man hele tiden avveie ressursbruken, og forsøke å sikre likebehandling uavhengig av ytre påtrykk.

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 9
Løpenr.: 220185/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Trøgstad	12.11.2018	18/28

Orientering fra rådmannen: Rutiner barnevern

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse om barneverntjenesten og saksbehandlingsrutiner i barnevernstjenesten til orientering.

Rakkestad, 02.11.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- *Orientering om barneverntjenesten og saksbehandlingsrutiner i barnevernstjenesten i Trøgstad kommune, brev av 25.10.2018*

Saksopplysninger

Sekretariatet og fylkesmannen i Østfold mottok 08.06.2018 e-post hvor det framgikk at Trøgstad kommune hadde gitt avslag på innsynsbegjæring i barnevernssak. Avsender, en privatperson, fremmet at avslaget var basert på feil lovanvendelse. Det ble ikke rettet noen direkte henvendelse til kontrollutvalget i e-posten. Fylkesmannen har samme dag svart innsender med kopi til Trøgstad kommune. I brevet redegjøres det for saksbehandlingsreglene i saker om innsynsbegjæring og om hvordan Trøgstad kommune skal svare ut den konkrete henvendelsen:

Kommunen skal behandle saken etter saksbehandlingsreglene i kapittel 4 og et evt avslag skal gis skriftlig, og med henvisning til klagerett.

Sekretariatet orienterte kontrollutvalget om overnevnte e-poster og brev i kontrollutvalgsmøtet 10.09.2018. Utvalget valgte å ikke gå nærmere inn i den konkrete henvendelsen, men ønsket i stedet en redegjørelse fra rådmannen om barnevernstjenestens saksbehandlingsrutiner på generelt grunnlag. Redegjørelsen følger saken, og rådmannen er invitert til kontrollutvalgets møte for å orientere om rutiner i barnevernet.

Vurdering

Rådmannen orienterer i sin tilbakemelding om organiseringen av barnevernstjenesten i Trøgstad kommune og om saksbehandlingsregler og rutiner i innsynsbegjæring. Sekretariatet vurderer at barnevernstjenesten har saksbehandlingsrutiner for

innsynsbegjæringer, og anbefaler kontrollutvalget å ta rådmannens redegjørelse om barnevernstjenesten til orientering.

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat
Industriveien 6
1890 Rakkestad

Dato: 25.10.2018
Deres ref.: RT
Vår ref.: 1014 - 18/3504

Orientering om barneverntjenesten og saksbehandlingsrutiner i barneverntjenesten i Trøgstad kommune

Det henvises til kontrollutvalgets møte 10.09.2018 der det ble vedtatt av utvalget å invitere rådmannen for å orientere utvalget angående to områder. I dette dokumentet vil rådmannen orientere om barneverntjenesten og saksbehandlingsrutiner i barneverntjenesten i Trøgstad kommune.

Barneverntjenesten

Trøgstad barneverntjeneste er en liten tjeneste bestående av 6 saksbehandlere, 1 veileder/familieterapeut, 1 merkantil og barnevernleder. På grunn av størrelsen på tjenesten jobber vi som generalister, det vil si at alle saksbehandlere jobber med alle slags saker. Videre følges vanlig saksbehandlingsrutiner for barneverntjenesten, jfr. Rundskriv; *Retningslinjer til barneverntjenestens saksbehandling, revidert 2017*. Barneverntjenestens viktigste oppgave er å sikre at barn og unge får god omsorg og trygge oppvekstsvilkår ved å tilby riktig hjelp til rett tid til barn og familier som har behov for det. Barneverntjenesten har også et ansvar for at barn som utsettes for mishandling, overgrep eller alvorlig omsorgssvikt sikres nødvendig beskyttelse og omsorg. Saksbehandlingsreglene skal legge til rette for at barneverntjenesten fatter riktige avgjørelser til rett tid, og for at barn og foreldres rettigheter ivaretas på en god måte.

TRØGSTAD KOMMUNE

Postadresse.: Pb. 34, 1861 Trøgstad
Besøksadresse.: Kirkeveien 17, Skjønhaug
Internett: www.trogstad.kommune.no
E-post: postmottak@trogstad.kommune.no

Telefon: 69 68 16 00
Telefaks: 69 68 16 10
Org.nr. 964 947 260
Bankkonto: 1140.07.00739

BARNEVERNTJENESTEN

Postadresse, Pb. 34, 1861 Trøgstad
Besøksadresse.: Kirkeveien 17, Skjønhaug

Telefon: 69 68 16 00
Telefaks: 69 68 16 50

Trøgstad barneverntjeneste forholder seg til barnevernloven i forhold til rutiner rundt mottak av bekymringsmeldinger og gjennomføringer av undersøkelser. Når barneverntjenesten mottar en melding er det leder som avgjør om meldingen skal gå videre til undersøkelse eller om den skal henlegges. Dette skal gjøres snarest, og senest innen en uke fra man mottar bekymringsmeldingen, jf. barnevernloven §§ 4-3 og 4-2. En beslutning om å henlegge en melding, eller å iverksette undersøkelse, kan ikke påklages, da det ikke er et enkeltvedtak. Hvis meldingen henlegges, skal vurderingene rundt dette dokumenteres. Barneverntjenesten sender tilbakemelding til melder om at bekymringsmeldingen er mottatt, jf. barnevernloven § 6-7 a annet ledd. Dersom meldingen gir rimelig grunn til å anta at det er grunnlag for tiltak etter barnevernloven skal saken snarest og senest innen tre måneder undersøkes nærmere av barneverntjenesten, jf. barnevernloven § 4-3 første ledd og § 6-9. Barnevernleder fordeler saken til saksbehandler 1 og 2, og de jobber videre med undersøkelsen innenfor 3 måneders fristen. I løpet av undersøkelsen er det saksbehandlers ansvar å følge retningslinjer for undersøkelsen, dette ved blant annet å snakke med partene, barnet, innhente opplysninger fra aktuelle instanser og hjemmebesøk. Trøgstad barneverntjeneste er opptatt av å møte innbyggere som kommer i kontakt med oss på en respektfull måte. Det settes av god tid til førstegangssamtaler og der gjennomgås partenes rettigheter og videre forklaring på hvordan saksgangen i barneverntjenesten er. Det oppleves stort sett et godt samarbeid med innbyggere som er i kontakt med tjenesten.

En undersøkelse kan få tre utfall, henleggelse, vedtak om hjelpetiltak eller forslag om tiltak til fylkesnemnda. Barneverntjenesten gir tilbakemelding til melder innen tre uker etter at undersøkelsen er gjennomført, jf. barnevernloven § 6-7 a. Videre rutiner blir fulgt over i barneverntjenestenes arbeid med hjelpetiltak, jf. barnevernloven § 4-4. Det er barnevernleder som har det overordnede ansvaret for å påse at saksbehandlere utfører arbeidet etter gjeldene lover og forskrifter. Dette ivaretas ved ukentlig møter der saker og faglige problemstillinger drøftes i team. I tillegg er det månedlig oppfølging av hver enkelt saksbehandler i forhold til veiledning og oppfølging av saker. På denne måten sikrer barneverntjenesten at frister overholdes og at det blir jobbet godt i de enkelte sakene.

Innsynsbegjæring

Barnevernleder har ansvaret for å vurdere innsynsbegjæringer. I tvilstilfeller kan saken drøftes med barnevernets advokat. Barneverntjenestens frist for å svare på innsynsbegjæringer er 3 arbeidsdager. Hvis innsynsbegjæringen er av en slik art at man kommer til å trenge mer enn 3

dager, skal et foreløpig svar sendes ut. Det foreløpige svaret skal ihht. Forvaltningslovens § 11 a inneholde en begrunnelse for hvorfor innsynsbegjæringen ikke kan besvares innen fristen og opplyse om når et svar kan forventes. Når en innsynsbegjæring godkjennes, sendes dokumentene det er gitt innsyn i. Dersom innsynsbegjæringen avslås helt eller delvis begrunnes dette med hjemmel for unntak fra offentligheten i Offentleglova og eventuelle andre lover. Det informeres om muligheten til å klage på avslaget. Når det gjelder §§14-26 i Offentleglova skal vi vurdere meroffentlighet. Dersom vi mottar klage vurderes innsynsbegjæringen på nytt. Dersom vi fremdeles mener at innsyn ikke kan gis skal klagen oversender til Fylkesmannen i Østfold.

Innsyn gis så langt det ikke er underlagt unntak fra innsynretten, som i hovedsak begrenses i barneverntjenestens sitt tilfelle § 13 opplysninger som er underlagt taushetsplikten. Barneverntjenesten er opptatt av å beskytte opplysninger som kan identifisere enkeltpersoner, da det er en liten og gjennomslukt kommune. Når hensynet mellom innsynsretten og at opplysninger kan identifiseres tilbake til enkeltpersoner foretas en avveielse av hensynet i samarbeid med barneverntjenestens advokat. Saksbehandlingsrutinene ved innsynsbegjæring er redigert og forbedret for å sikre rask og effektiv behandling av disse sakene.

Betty Hvalsengen
Rådmann

Renate Torp
Barnevernleder

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 218507/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Trøgstad	Møtedato 12.11.2018	Utvalgssaksnr. 18/29
---	------------------------	-------------------------

Kontrollutvalgets innstilling til budsjett for kontroll og tilsyn 2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Budsjett for kontroll- og tilsyn for 2019 med en kostnadsramme på kr. 1.055.000,-, vedtas
2. Budsjettet for kontroll- og tilsyn 2019 oversendes ordfører for videre politisk behandling etter § 18 i «Forskrift for kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» med følgende innstilling:
Budsjett for kontroll- og tilsyn for 2019 med en kostnadsramme på kr. 1.055.000,- vedtas

Rakkestad, 31.10.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Forslag til detaljbudsjett for kontroll og tilsyn i Trøgstad kommune 2019

Saksopplysninger

I henhold til forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner, gjeldende fra 01.07.04, omhandler § 18 budsjettbehandlingen.

I nevnte paragraf sies det at kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Videre sies det at kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat tolker forskriften slik at utgifter til kontrollutvalgets egen virksomhet og utgifter til kjøp av revisjons- og sekretærtjenester skal innarbeides i forslaget.

Budsjettets enkelte elementer:

- Løpende utgifter til kontrollutvalgets ordinære drift.
- Utgifter til kjøp av revisjonstjenester.
- Utgifter til kjøp av sekretærtjenester.

Budsjettet for sekretariatet og revisjonen ble behandlet i de respektive representantskap 12. oktober 2018. Budsjett 2019 for revisjon og sekretariat ble vedtatt å være lik rammen for 2018.

Vurdering

Sekretariatet vurderer det slik at fremlagt forslag er et minimum for at kontrollutvalget skal kunne utføre sitt lovpålagte kontrollarbeid på en tilfredsstillende måte, det er lagt opp til 5- 6 møter i året.

Budsjettall for IØKR IKS og IØKUS IKS vedtas i respektive representantskap, innbakt her ligger bla. ett forvaltningsrevisjonsprosjekt, en selskapskontroll og løpende regnskapsrevisjon, samt kostnader tilknyttet sekretariatets forarbeid/saksbehandling/gjennomføring/etterarbeid i forbindelse med kontrollutvalgets møtevirksomhet.

Vi ser at det er en økende interesse for at de av KUs medlemmer som ønsker det skal kunne dra på NKRF's kontrollutvalgskonferanse i februar. Dette vurderer sekretariatet som hensiktsmessig og nyttig på bakgrunn av flere faktorer. Men de viktigste er at konferansen tar opp dagsaktuelle temaer knyttet til arbeidet med kontroll og tilsyn, samt gir utvalget påfyll og inspirasjon i sitt videre virke.

Kontrollutvalgssekretariatet er medlem av Norges kommunerevisors forbund, NKRF, utvalgene får reduserte priser på f.eks. kontrollutvalgskonferansen gjennom sekretariatets medlemskap.

Forum for kontroll og tilsyn, FKT, er et forum hvor både sekretariat og utvalgene selv kan være medlemmer, medlemspriser her er avhengige av innbyggertall og for 2019 er kontingentprisene som følger:

Kommune 0 - 5 000 innb.: kr 3 500

Kommuner 5 001 - 10 000 innb.: kr 6 000

Kommuner 10 001 - 20 000 innb.: kr 8 000

Om utvalget ønsker kan de melde seg inn her, det vil da medføre en økning på 6000,- i vedlagt forslag til budsjett. Sekretariatet er ikke medlemmer i FKT og sekretariatet ser det ikke som hensiktsmessig at utvalget melder seg inn et år før kommunesammenslåing.

Vedlegg:

Forslag til budsjett for kontroll og tilsyn 2019 Trøgstad kommune						
Ansvar	Art	Tekst	vedtatt budsjett 2017	Regnskap 2017	Kus forslag til budsjett 2018	KUs innstilling til budsjett 2019
	080	Møtegodtgjørelse	15 000	33 149,95	18 000	25 000
	080	Ledergodtgjøring	8 000	4 081,00	8 200	10 000
	050	Tapt arbeidsfortjeneste	4 000	-	4 000	4 000
	090	Arbeidsgiveravgift	4 000	5 276,38	3 500	5 000
	115	Bevertning	1 000	1 612,00	1 500	1 500
	150	Kurs/opplæring	35 000	6 815,00	35 000	35 000
	120	Samlepost	7 000		-	0
	160 + 050	Kjøregodtgjørelse	1 000	2 669,87	1 000	3 000
	375	Kjøp av revisjonstjenester fra IØKR IKS		796 883,00	816 590	816 590
	375	Kjøp av sekretariat tjenester fra IØKUS IKS	960 000	151 137,00	154 878	154 878
		Sum	1 035 000	1 001 624,20	1 042 668	1 054 968
		poster som ikke er foreslått av KU				

Tall for vedtatt budsjett og regnskap 2017 er hentet fra kommunens regnskap.

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 7
Løpenr.: 220138/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Trøgstad	12.11.2018	18/30

Prosjektbeskrivelse til forvaltningsrevisjonsprosjekt "Kvalitetssystemet Compilo"

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalget vedtar prosjektbeskrivelsen til forvaltningsrevisjonsprosjekt *Kvalitetssystemet Compilo*.

Kontrollutvalget ber revisjonen holde utvalget løpende orientert om framdriften i prosjektet i kontrollutvalgsmøtene.

Rakkestad, 02.11.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Sammendrag

Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Kvalitetssystemet Compilo» skal gjennomføres i perioden desember 2018 - mai 2019. I prosjektbeskrivelsen presenteres forslag til problemstilling og metodikk, samt en beskrivelse av prosjektets organisering og innhold. Problemstillingene som skal belyses i en forvaltningsrevisjonsrapport skal ta utgangspunkt i kontrollutvalgets bestilling (Revisjonsplanen) og utvalgets hensikt med revisjonen.

Revisor har utledet revisjonskriterier som sier hvilke krav eller forventninger avvikshåndtering/internkontroll kan måles opp mot.

Utvalget står fritt til å gjøre endringer eller å spisse problemstillingene ytterligere, dersom det blir funnet hensiktsmessig.

Vedlegg

- Forslag prosjektbeskrivelse til kontrollutvalget i Trøgstad kommune: *Kvalitetssystemet Compilo*

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Revisjonsplan 2017-2018 Trøgstad kommune, vedtatt av kommunestyret i 14.03.2017 i sak 17/17.
- Overordnet analyse –Trøgstad kommune (vedlegg til planen)

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok i møte 14.03.2017 *Revisjonsplan 2017-2018* med to forvaltningsrevisjonsprosjekter. Prosjektet *Kvalitetssystemet Compilo* er det andre og siste forvaltningsrevisjonsprosjektet i inneværende revisjonsplan.

Kontrollutvalget valgte prosjekt blant annet på bakgrunn av revisjonsnotatet «Overordnet analyse», som vurderte ulike risikofaktorer innenfor kommunens tjenesteområder. Internkontroll var et av områdene som pekte seg ut i forhold til risiko og vesentlighet.

Problemstillinger:

- 1. I hvilken grad gjennomfører kommunen en tilfredsstillende avviksoppfølging?**
- 2. I hvilken grad fungerer systemets dokumentmodul som et oppslagsverk for alle ansatte?**

Prosjektbeskrivelsen utdyper nærmere hva slags metodikk revisjonen vil benytte og hvilke revisjonskriterier som er aktuelle.

Vurdering

Etterprøving og kontroll av forvaltningen er en vesentlig og lovpålagt del av kontrollutvalgets oppgave. Gjennom forvaltningsrevisjon skal de folkevalgte i kommunen få informasjon om administrasjonen etterlever regelverk, utnytter ressursene hensiktsmessig og når fastsatte mål etter vedtak i kommunestyret. Forvaltningsrevisjon skal fungere som kontrollmekanisme mellom kommunestyret og administrasjonen, i tillegg til å gi læringseffekt.

Sekretariatet vurderer revisjonens forslag til prosjektbeskrivelser å være i tråd med kontrollutvalgets intensjoner for valg og bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt. Sekretariatet har ingen kommentarer til metode og gjennomføring og anbefaler utvalget å vedta den forelagte prosjektbeskrivelsen.

PROSJEKTBESKRIVELSE

Kvalitetssystemet Compilo

1. BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Revisjonen skal i henhold til kommuneloven kapittel 12 § 78 og forskrift om revisjon av 1.juli 2004 kapittel 3 § 6, utføre forvaltningsrevisjon. Etter forskriftens § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, herunder om:

- a) Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- b) Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området.
- c) Regelverket etterleves.
- d) Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige.
- e) Beslutningsgrunnlaget fra administrasjon til de politiske organ samsvarer med offentlige utredningskrav.
- f) Resultatene i tjenesteproduksjon er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Kontrollutvalget og kommunestyret har for inneværende planperiode vedtatt at det skal gjennomføres et forvaltningsrevisjonsprosjekt på området internkontroll, nærmere bestemt en revisjon av kvalitetssystemet *Compilo*, som kommunen innførte i 2014. *Compilo* (tidligere *Kvalitetslosen*) er et system som blant annet tilrettelegger for elektronisk rapportering av avvik og oppfølging av avvik, samt registrering av rutiner og annen dokumentasjon i et oppslagsverk som er tilgjengelig for kommunens ansatte.

Området ble vurdert som vesentlig av kontrollutvalget blant annet på bakgrunn av revisjonens risikoanalyse og at kommuneledelsen i analysen pekte på internkontroll som et relevant tema for forvaltningsrevisjon.

2. PREMISSE FOR PROSJEKTARBEIDET

Prosjektet gjennomføres av forvaltningsrevisjonsgruppen i Indre Østfold kommunerevisjon IKS.

- Forvaltningsrevisjonsgruppen forbereder prosjektet.
- Kartlegging av organisering og innhenting av materiale gjennomføres i samarbeid med kommunens administrasjon.
- Forvaltningsrevisjonsgruppen har ansvaret for å avslutte arbeidet med en prosjektrapport.
- Rapporten oversendes kontrollutvalget i tråd med frister fra kontrollutvalgssekretariatet.
- Det er forventet at revisjonen vil bruke 300 timer på gjennomføringen av prosjektet.

3. UTDYPING AV PROSJEKTOPPGAVEN:

I henhold til lovverk skal administrasjonssjefen sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll (jfr. kommunelovens § 23). Systematiske tiltak skal sikre at de ulike virksomheter planlegger, organiserer, utfører og vedlikeholder sine aktiviteter i samsvar med gjeldene lovverk. Innføringen av et kvalitetssystem kan være et vesentlig bidrag til dette gjennom blant annet å være et verktøy for dokumentasjon av rutiner, rapportering/oppfølging av avvik, risikovurdering m.m. som bidrar til at kommunen oppfyller lovfestede krav og når egne målsetninger. En av forutsetningene for å oppnå slike gevinster er at systemet brukes regelmessig på alle nivåer i organisasjonen.

Kommunen skrev i sin årsmelding for 2014 under overskriften *IKT-utvikling* følgende: *«Kommunen har tatt i bruk Kvalitetslosen, som er et elektronisk kvalitetssikringssystem. Systemet ivaretar avvikshåndtering, dokumentasjon av rutiner og aktivitetsplaner (årshjul). Systemet vil være arbeidsbesparende og gi en kvalitetsgevinst når implementeringen er fullt ut gjennomført».*

Videre står det beskrevet følgende i årsmeldingen for 2017 under overskriften *Internkontroll*: *«Trøgstad kommune benytter verktøyet Compilo («Kvalitetslosen») for systematisk HMS oppfølging. Verktøyet er en elektronisk løsning for både HMS rapportering, oppfølging og risikovurdering. Løsningen fungerer også som et oppslagsverk for alle ansatte med dokumenter/rutiner som har betydning for utførelsen av det daglige arbeidet. Et elektronisk HMS-system, kvalitetssystem, forenkler arbeidet med rapportering og oppfølging, samt gir mulighet for gode og detaljerte statistikker/rapporter på HMS området for hele kommunen, så vel som for hver enkelt virksomhet.»*

Revisjonen har tatt utgangspunkt i ovennevnte beskrivelser av funksjon og formål i utformingen av problemstillinger. Revisjonen har avgrenset prosjektet til å omhandle kommunens benyttelse av systemets dokumentmodul og avviksmodul. Dokumentmodulen oppgis å skulle fungere som et oppslagsverk for alle ansatte, revisjonen setter som premiss at dokumentmodulen derfor bør inneholde et komplett sett med rutiner og annen relevant dokumentasjon som dekker alle kommunens tjenesteområder. Avviksmodulen oppgis å ivareta avvikshåndtering, herunder innmelding av avvik og behandling/oppfølging av disse. Revisjonen har her avgrenset prosjektet til å omhandle behandling/oppfølging av avvik, nærmere bestemt om avvikene enkeltvis blir fulgt opp med tilbakemeldinger og tiltak, og samlet blir fulgt opp gjennom systematisk analyse av avviksdata i den enkelte virksomhet og i kommunens ledelse.

Revisjonen ønsker som metode å ta en gjennomgang av systemets dokumentmodul og avviksmodul for å kontrollere i hvilken grad kommunen har gjort tilgjengelig relevant og oppdatert dokumentasjon for alle ansatte, og at avvikene følges opp på en tilfredsstillende måte. Revisjonen vil sannsynligvis ikke ha ressurser/tid til å gjennomgå all dokumentasjon og alle avvik, og det legges dermed opp til at det foretas et utplukk. Det vil også bli gjennomført et oppstartsintervju, og revisor vil vurdere ytterligere intervjuer eller en spørreundersøkelse til ansatte og/eller ledere.

Hvilke kriterier som til slutt blir lagt til grunn i den endelige rapporten kan påvirkes av informasjon revisor mottar i løpet prosjektgjennomføringen, og særlig gjelder dette i den innledende kartleggingsperioden. Ovennevnte utdyping er dermed ikke uttømmende, og aktuelle kontrollhandlinger og revisjonskriterier vil bli videre utdypet i forvaltningsrevisjonsrapporten.

4. PROSJEKTETS PROBLEMSTILLINGER:

1. *I hvilken grad gjennomfører kommunen en tilfredsstillende avviksoppfølging?*
2. *I hvilken grad fungerer systemets dokumentmodul som et oppslagsverk for alle ansatte?*

5. REVISJONSKRITERIER kan bli utledet av:

- Kommuneloven med tilhørende forskrifter.
- Arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter.
- Relevant særlovgivning.
- Kommunal og regionaldepartementets rapport «85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane».
- Idehefte fra KS «Rådmannens internkontroll – Orden i eget hus».

Det tas forbehold om at andre revisjonskriterier kan også være aktuelle.

6. AVGRENSING AV PROSJEKTET

Prosjektet avgrenses til nevnte utdyping og problemstillinger. Dersom det underveis avdekkes problemstillinger som ikke er nevnt i denne prosjektbeskrivelsen vil disse bli tatt opp med kontrollutvalget dersom de er av vesentlig art. Siden det ikke er fastsatt noen sentrale føringer eller krav for innføring og bruk av et slikt kvalitetssystem i norske kommuner, vil kommunens egne målsetninger om hvilke gevinster Compilo skal bidra med som en del av internkontrollen, være førende for hvordan revisjonen gjennomfører prosjektet.

7. PROSJEKTORGANISASJON

Prosjektleder:	Forvaltningsrevisor Casper Støten
Prosjektgruppe:	Prosjektleder, øvrige forvaltningsrevisorer og stedlig regnskapsrevisor.
Prosjektperiode:	Fra: Desember 2018 Til: Mai 2019
Vedtaksorgan:	Kontrollutvalget og kommunestyret i Trøgstad kommune
Initiativtaker:	Kontrollutvalget i Trøgstad kommune
Organisasjonsledd som omfattes av prosjektarbeidet	Alle

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 8
Løpenr.: 220141/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Trøgstad	Møtedato 12.11.2018	Utvalgssaksnr. 18/31
---	------------------------	-------------------------

Eierskapskontroll "Innovi AS"

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling til kommunestyret:

1. Kontrollutvalget tar Indre Østfold kommunerevisjons rapport om eierskapskontroll i *Innovi AS* til orientering.
2. **Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:**
 - Kommunestyret tar Indre Østfold kommunerevisjons rapport om eierskapskontroll av *Innovi AS* til orientering.
 - For å fremme bedre eierstyring presenterer revisjonen seks anbefalinger i rapporten. Trøgstad kommune iverksetter revisjonens anbefalinger fra og med 2019, slik at det etableres hensiktsmessige rutiner som legger til rette for utøvelse av godt kommunalt eierskap.

Rakkestad, 05.11.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Eierskapskontroll Innovi AS, Trøgstad kommune 2018

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Plan for selskapskontroll 2017-2020 og Overordnet analyse, Trøgstad kommune

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret i Trøgstad har gjennom *Plan for selskapskontroll 2017-2020* vedtatt at det skal gjennomføres eierskapskontroll i Innovi AS.

Selskapskontrollen er gjennomført som eierskapskontroll, det vil si som en undersøkelse av hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser i selskapet.

Revisjonen har utarbeidet følgende problemstilling:

Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?

- **Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?**
- **Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?**

Utøves kommunes eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Revisjonen konkluderer med at *Trøgstad kommune har ikke etablert optimale rutiner for demokratisk kontroll og styring av sine eierinteresser i Innovi AS.*

Konklusjonen er basert på følgende funn:

- Trøgstad kommune har ikke behandlet en egen eierskapsmelding
- Trøgstad kommune har ikke utarbeidet en eierstrategi for sitte eierskap i Innovi AS
- Trøgstad kommune har ikke rutiner for at saker vedrørende Innovi AS gjøres til gjenstand for politisk behandling i formannskap eller kommunestyre
- Innovi AS har for regnskapsåret 2017 ikke utarbeidet årsberetning
- Trøgstad kommune har ikke gjennomført obligatorisk opplæring i eierstyring for sine styrerepresentanter.

I rapporten fremmes seks anbefalinger til kommunen. De enkelte funn, vurderinger og anbefalinger er utførlig beskrevet i rapporten.

Rapporten har vært til høring hos selskapets ledelse ved daglig leder og hos kommunen ved ordfører.

Ordfører skriver at han ikke har konkrete innvendinger til rapporten, utover følgende:

Kommer kanskje litt dårlig frem at det er en løpende tett og god dialog med selskapet og at vi bl.a. har flere møtepunkter gjennom året.

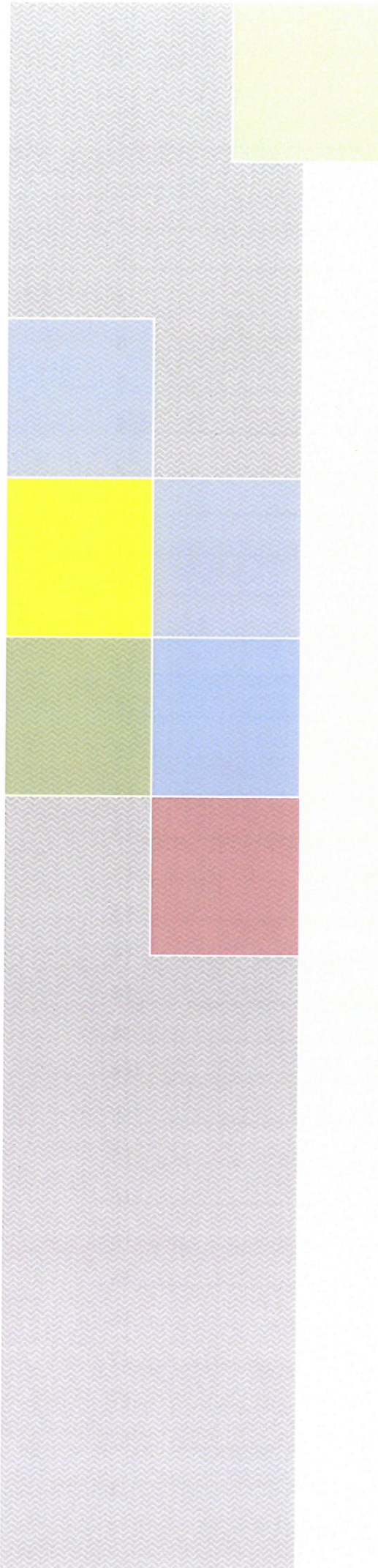
Uttalelsene er vedlagt rapporten.

Vurdering

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget ansvaret for at det gjennomføres selskapskontroll. Etter sekretariatets vurdering er selskapskontrollen gjennomført som eierskapskontroll i tråd med kommuneloven §§ 77 og 80 og forskrift om kontrollutvalg §§ 13 og 14. Rapporten er gjennomført i tråd med *Plan for selskapskontroll*, vedtatt av kommunestyret 07.02.2017.

Kommunestyret har det overordnede ansvaret for kommunal virksomhet som er lagt ut til et kommunalt eid selskap. For å sikre demokratisk kontroll og for å utøve godt eierskap er kunnskap og oppmerksomhet rundt eierskapspolitikk hos de folkevalgte sentralt. Således trenger de folkevalgte kunnskap om selskapet og informasjon driften. Etter sekretariatets vurdering bør kommunens eieransvar ha særlig fokus i forbindelse med kommunesammenslåing. I NKRFs sjekkliste om kommunereform står det på side seks: *«Videre bør kontrollutvalget bidra til at fokuset på internkontroll, interkommunalt samarbeid, eierstyring mv er på plass både i forhold til ny kommune, men også i gammel kommune, inntil denne opphører».*

På bakgrunn av rapportens vurderinger og konklusjon anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget, utover å ta rapporten til orientering, innstiller til kommunestyret om at revisjonens anbefalinger tas til følge slik at Trøgstad kommune etablerer hensiktsmessige rutiner for å sikre demokratisk, folkevalgt styring av virksomheten.

Eierskapskontroll

Innovi AS
Trøgstad kommune

2018

Innhold

1 Forord og prosjektmandat	3
2 Sammendrag	4
2.1 Revisjonens funn	4
2.2 Konklusjon.....	5
2.3 Anbefalinger	5
3 Innledning.....	6
3.1 Bakgrunn for prosjektet	7
3.2 Lovgrunnlag for selskapskontrollen	7
3.3 Metode	9
4 Faktabeskrivelse	11
4.1 Nærmere om selskapet.....	11
4.2 Eierskapsforhold	11
4.3 Avtalemessige forhold	11
4.4 Forpliktelser vis a vis offentlige instanser	12
4.5 Juridiske forhold	12
4.6 Organisasjon og miljø.....	12
5 Økonomi	13
5.1 Selskapets økonomiske stilling.....	13
5.2 Årsberetning 2017 og revisjonsberetning fra uavhengig revisor.....	13
5.3 Selskapets egenvurdering av framtidsutsiktene for selskapet	13
6 Eierstyring av selskapet.....	14
6.1 Selskapets vedtekter	14
6.2 Eierskapsmelding.....	14
6.3 Andre strategi og styringsdokumenter	15
6.4 Styreinstruks	15
6.5 Rapportering fra selskap til eiere.....	15
6.6 Andre forhold	16
6.6.1 Årsberetning.....	16
6.6.2 Opplæring av styrerepresentanter	16
6.6.3 Kommunesammenslåingsprosess – Indre Østfold	16
7 Revisjonens vurderinger.....	17
7.1 Selskapets vedtekter	17
7.2 Eierskapsmelding.....	17

7.3 Andre strategi og styringsdokumenter.....	17
7.4 Styreinstruks	17
7.5 Rapportering fra selskap til eiere.....	17
7.6 Andre forhold	17
7.6.1 Årsberetning.....	17
7.6.2 Opplæring av styrerepresentanter	18
7.6.3 Kommunesammenslåingsprosess – Indre Østfold	18
8 Konklusjon	18
9 Anbefalinger.....	18
10 Vedlegg	19
Vedlegg 1 – Dokumentliste.....	19
Vedlegg 2 – Høringssvar fra selskapet og eierne	20
a) Høringssvar fra Trøgstad kommune.....	20
b) Høringssvar fra Innovi AS	22

1 Forord og prosjektmandat

I henhold til kommuneloven § 77 nr. 5 og kontrollutvalgsforskriftens § 14 er kontrollutvalget pålagt ansvar for å gjennomføre selskapskontroll. En selskapskontroll innebærer blant annet at å kontrollere om kommunens forvaltning av egne eierinteresser skjer i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Bakgrunnen for prosjektet er «Plan for selskapskontroll 2017 – 2020» vedtatt av kommunestyret i Trøgstad i sak 03/17, 07.02.2017. Hovedformålet med denne eierskapskontrollen er å vurdere eiernes oppfølging av eierskapet i Innovi AS, i henhold til de rammer kommuneloven og kontrollutvalgsforskriften foreskriver.

Mandat for gjennomføring av prosjektet er vedtatt av kontrollutvalget i Trøgstad kommune.

Prosjektansvarlige revisors habilitet og uavhengighet er vurdert, og revisjonen finner ansvarlig revisor habil til å utføre prosjektet.

Prosjektet er gjennomført av forvaltningsrevisor Frank Willy Vindløv Larsen.

Rapporten oversendes kommunen etter behandling i kontrollutvalget og kommunestyret.

Revisor vil takke administrerende daglig leder Tor Erik Stenberg, styreleder Morten Sætra og andre som har deltatt i prosjektet, for hyggelig samarbeid i forbindelse med prosjektarbeidet.

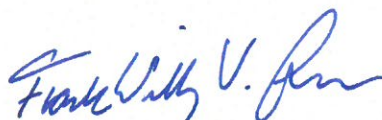
Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Rakkestad 30.10.18

Rita Elnes

Distriktsrevisor

/sign./

Frank Willy V. Larsen

Forvaltningsrevisor

2 Sammendrag

Dersom en kommune velger å forvalte sine eiendeler utenfor kommunestyrets direkte kontroll, f. eks gjennom eierskap i et aksjeselskap, krever dette økt bevissthet fra de folkevalgte i kommunen om behovet for å ha en overgripende eierskapspolitikk og eierstrategi. Fortsatt demokratisk styring av kommunale eiendeler forutsetter at kommunene utvikler og forankrer en eierskapspolitikk gjennom brede politiske prosesser i eierkommunene. Det er viktig at eierskapspolitikken sikrer at lokalpolitikkerne har både innsyn og styring. For å nå målsettingen om en fortsatt tilfredsstillende demokratisk styring og forvaltning av kommunale eiendeler er det nødvendig at det utvikles rutiner og prosedyrer for å håndtere eierskapet. Dette vil f. eks innebære at det må etableres rutiner og systemer som gjøre kommunale eiere i stand til å kontrollere, evaluere og eventuelt korrigere virksomheten i selskapene.

Revisjonen har i denne eierskapskontrollen arbeidet etter følgende overordnede problemstilling:

- Fører kommunene kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
 - Er rutineene gode nok, og blir de fulgt?
- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

For å vurdere hvorvidt kommunenes fører kontroll med sine eierinteresser i Innovi AS, har revisjonen valgt å kontrollere:

- Selskapets vedtekter
- Eierskapsmelding
- Vedtatte strategier for Innovi AS
- Styreinstruks
- Rapportering mellom selskap og den enkelte eier

I tillegg til dette har revisjonen kontrollert hvordan kommunens representanter i generalforsamling forholder seg til kommunens administrasjon og kommunens ulike politiske organ, så som formannskap og kommunestyre, når det gjelder å informere om selskapets drift eller å innhente råd, eventuelt forankre vedtak, knyttet til selskapets drift.

2.1 Revisjonens funn

- Trøgstad kommune har ikke behandlet en egen eierskapsmelding
- Trøgstad kommune har ikke utarbeidet en eierstrategi for sitt eierskap i Innovi AS
- Trøgstad kommune har ikke rutiner for at saker vedrørende Innovi AS gjøres til gjenstand for politisk behandling i formannskap eller kommunestyre
- Innovi AS har for regnskapsåret 2017 ikke utarbeidet årsberetning
- Trøgstad kommune har ikke gjennomført obligatorisk opplæring i eierstyring for sine styrerepresentanter

- De kommunale eierne av Innovi AS har ennå ikke formelt drøftet hvilke konsekvenser kommunesammenslåingsprosessen i indre Østfold kan få for selskapet

2.2 Konklusjon

Trøgstad kommune har ikke etablert optimale rutiner for demokratisk kontroll og styring av sine eierinteresser i Innovi AS

2.3 Anbefalinger

1. Revisjonen anbefaler at Trøgstad kommune utarbeider og vedtar en eierskapsmelding
2. Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune å utarbeide en eierstrategi for sitt eierskap i Innovi AS
3. Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune å etablere rutiner for at saker vedrørende Innovi AS gjøres til gjenstand for politisk behandling i formannskap eller kommunestyre
4. Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune om å vurdere å be styret i Innovi AS å utarbeide årsberetninger
5. Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune å gjennomføre opplæring i eierstyring for sine styrerepresentanter
6. Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune om å ta initiativ til drøftinger på eiersiden knyttet til mulige konsekvenser for selskapet, sett i lys av den pågående av kommunesammenslåingsprosessen i indre Østfold.

3 Innledning

I løpet av de 10 -15 siste årene har vi sett en markant økning i tilfeller hvor norske kommuner velger å organisere sin tjenesteproduksjon i interkommunale selskap, kommunale foretak eller hel/deleide kommunale aksjeselskap. I 2000 var det 654 kommunale aksjeselskap, mens i 2014 var tallet økt til 1775. I 2014 var det registrert 2763 virksomheter som kommunale AS og IKS (NIBR-rapport, 2015:1, s. 35).

Når kommunene velger å organisere deler av virksomheten i selskap, krever dette økt bevissthet fra de folkevalgte i kommunen om behovet for å ha en overgripende eierskapspolitikk og eierstrategi. Fortsatt demokratisk styring av viktig tjenesteproduksjon og kommunale eiendeler forutsetter at kommunene utvikler og forankrer en eierskapspolitikk gjennom brede politiske prosesser i eierkommunene. Det er viktig at eierskapspolitikken sikrer at lokalpolitikkerne har både innsyn og styring. For å nå målsettingen om en fortsatt tilfredsstillende demokratisk styring av tjenesteproduksjon og eiendeler er det nødvendig at det utvikles rutiner og prosedyrer for å håndtere eierskapet. Dette vil f. eks innebære at det må etableres rutiner og systemer som gjøre kommunale eiere i stand til å kontrollere, evaluere og eventuelt korrigere virksomheten i selskapene. Aktivt kommunalt eierskap forutsetter at eierskapspolitikken løftes høyt på den politiske dagsorden og at oppgaver og virksomheter som ligger i selskapene, blir sett i sammenheng med andre sider ved kommunepolitikken.

Kommunens sentralforbund (KS) definerer god folkevalgt styring gjennom fire standarder:

- **Pålitelig folkevalgt styring**, innebærer at folk har tillit til folkevalgtes redelighet og styringsorganenes virkemåte. En viktig forutsetning for at folk skal ha tillit er at de har informasjon om hvordan og med utgangspunkt i hvilken informasjon beslutninger fattes. Innsyn og transparens i beslutningsprosesser er derfor en nødvendig forutsetning for et pålitelig politisk styre. Politiske beslutninger fattet av kommunale organ vedtas i all hovedsak i åpne møter hvor allmenheten har tilgang. I kommunalt eide selskap fattes beslutningene i praksis bak lukkede dører. Dette fordrer at politikerne evner å etterspørre, og at selskapene gir tilstrekkelig informasjon til at politikerne kan kontrollere driften og at befolkningen kan ha tillit til at styringen foregår etter fastsatte spilleregler. (NIBR 2015:1, s.21 – 22)
- **Ansvarlig folkevalgt styring**, innebærer at innbyggerne har mulighet til å følge med i politikken og stille de styrende til ansvar. En forutsetning for dette er at de folkevalgte har mulighet til å styre og føre kontroll også med iverksettingen av de politiske vedtakene de fatter. Som for dimensjonen pålitelighet er også her den viktigste forutsetningen at politikerne har tilgang til nødvendig styringsinformasjon (NIBR 2015:1, s.22).
- **Borgernær folkevalgt styring**, innebærer at innbyggerne har mulighet for å delta i og påvirke politikken også i periodene mellom valg. En viktig del av politikerrollen er å være ombud for befolkningen. Det vil si at politikerne kan tale noens sak overfor kommunestyret, kommuneadministrasjonen eller tjenesteapparatet. Når en kommune velger å organisere tjenesteproduksjonen i selskaper som ikke er direkte underlagt politisk kontroll, påvirker dette politikernes mulighet til å ombud. Politikernes

kompetanse om selskaps- og eierstyring blir derfor en viktig forutsetning for å kunne utvikle et borgernært styre (NIBR 2015:1, s.22 - 23).

- **Effektiv folkevalgt styring**, forstås i denne sammenheng både som kommunens evne til å levere tjenester i samsvar med innbyggernes behov, men også som kommunepolitikernes evne til å styre kommunen på en hensiktsmessig måte. Krav om effektivitet er ofte noe av begrunnelsen for å organisere tjenesteproduksjon i frittstående selskaper. Et viktig spørsmål i denne sammenhengen er hvordan politikerne vekter hensynet til effektivt styre opp i mot de tre andre prinsippene for god folkevalgt styring, pålitelighet, ansvarlighet og borgernærhet (NIBR 2015:1, s.23).

3.1 Bakgrunn for prosjektet

Bakgrunnen for prosjektet er «Plan for selskapskontroll 2017 – 2020» vedtatt av kommunestyret i Trøgstad i sak 03/17, 07.02.2017.

I denne kontrollen er hovedformålet å vurdere eiernes oppfølging av eierskapet i Innovi AS, etter de rammer kommuneloven og kontrollutvalgsforskriften foreskriver.

Mandat for gjennomføring av prosjektet er vedtatt av kontrollutvalget i Trøgstad kommune. Fra kontrollutvalgets bestilling framgår det at følgende problemstillinger skal besvares:

- Fører kommunene kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
 - Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?
- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

3.2 Lovgrunnlag for selskapskontrollen

I henhold til kommuneloven er kontrollutvalget pålagt ansvar for å gjennomføre selskapskontroll. Kommunelovens § 77 nr. 5 sier følgende:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kommunelovens § 80 fastslår hvilke selskaper som omfattes av kontrollen og hvilke rettigheter kontrollutvalget og kommunens revisor har i forhold til selskapene. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

I interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999 nr. 6, i interkommunale styrer etter § 27 og i aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer, har kommunens eller fylkeskommunens

kontrollutvalg og revisor rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

Kommunestyret eller fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets og revisors kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskapet og herunder fastsette hvilke dokumenter mv. som skal sendes kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor.

Kontrollutvalget og kommunens eller fylkeskommunens revisor skal varsles og har rett til å være tilstede på selskapets generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Med hjemmel i kommunelovens § 77 nr. 10 har departementet fastsatt en egen forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner – Kontrollutvalgsforskriften (sist endret 13.06.2013). I denne forskriften pålegger Kommunal og moderniseringsdepartementet kontrollutvalgene oppgaver og regulerer dets saksbehandling.

Det fremgår av kontrollutvalgsforskriftens § 14 at:

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

Selskapskontrollen er altså todelt. En obligatorisk del som omfatter eierskapskontroll og en valgfri del som omfatter forvaltningsrevisjon.

Denne kontrollen av Innovi AS er en eierskapskontroll.

I rundskriv H-2004-15 sier kommunal og regionaldepartementet følgende om eierskapskontrollens innhold:

I eierskapskontrollen inngår de undersøkelser m.m. som den som utfører kontrollen anser nødvendig for å kunne gi en kvalifisert vurdering av forvaltningen av eierinteressene. Kontrollen dreier seg primært om å kontrollere at den som forvalter kommunens/fylkeskommunens eierskap utøver myndigheten på den måte som er fastsatt i angjeldende virksomhetslov, for eksempel aksjeloven. Det omfatter også en vurdering av om den som utøver eierinteressene gjøre dette i samsvar med eierens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av eierinteressen

Forskrift om kontrollutvalg har i § 15 følgende bestemmelser om rapportering av selskapskontrollen:

Kontrollutvalget fastsetter selv hvordan utført selskapskontroll skal rapporteres til utvalget, herunder hvilket innhold slik rapport skal ha. Et selskap som er omfattet av selskapskontrollen, og den som utøver kommunens eierfunksjon, skal alltid gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som omtales i rapporten. Eventuelle kommentarer skal fremgå av rapporten.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av selskapskontroll skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvilke kontroller som er gjennomført samt om resultatene av disse.

3.3 Metode

Selskapskontrollen er gjort i overensstemmelse med kommunelovens regler om gjennomføring av selskapskontroll i §§ 77 og 80, samt forskrift om kontrollutvalg §§ 13 og 14.

Selskapskontrollen har i utgangspunktet en bred tilnærming og søker å fange opp flest mulige problemstillinger relatert til eierskapsoppfølgingen. Utover dette vil kontrollen ikke gå i dybden, men heller identifisere problemstillinger som senere kan bli gjenstand for ytterligere undersøkelser

Det presiseres at selskapskontrollen er en vurdering av om virksomheten styres etter eiernes formål. Dette innebærer at kontrollen begrenser seg til en vurdering av om eierne har etablert tilfredsstillende rammer for styring og at virksomheten faktisk opererer i tråd med formålet. En materiell vurdering av selskapets organisering, drift og funksjon faller således utenfor denne kontrollen.

Rapporten bygger på informasjon fra eiere, styret og administrasjonen samt åpne kilder, herunder Foretaksregisteret, www.purehelp.no, www.proff.no, mv. Bruken av kilder utover informasjon fra eierne er gjort for å sikre at eierstyringen også er omsatt i praksis.

Den samlede dokumentasjon om selskapet mottatt fra eiere, styret og daglig leder fremgår av dokumentliste i vedlegg 1.

Revisjonen har gjennomført oppstartsmøte med selskapets ledelse. Fra selskapets side deltok daglig leder Tor Erik Stenberg og styreleder Morten Sætra. Revisjonen møtte med forvaltningsrevisor Frank Willy Vindløv Larsen. Revisjonen har også foretatt oppstartsintervju med kommunens eierrepresentant ordfører Svend Saxe Frøshaug.

Revisjonen har bedt om egenerklæringer fra selskapets styre og har mottatt dette.

Som det fremgår av rapporten vil det enkelte steder presenteres informasjon om selskapet, styret og administrasjon med detaljeringsnivå som går utover informasjon om den rene

eierstyringen. Når dette allikevel presenteres er det som bidrag til et helhetsbilde som igjen er av sentral verdi for vurdering av eierstyringen i selskapet og om denne fungerer i praksis.

Informasjonsinnhenting og vurderingen i denne kontrollen er i hovedsak gjort med utgangspunkt i følgende kilder/kontrollkriterier:

- Lov og forskrift
- Selskapets vedtekter
- Eiermeldinger
- KS's anbefalinger for eierstyring, (http://www.ks.no/globalassets/ks-anbefalinger-eierstyring_digital.pdf, 31.08.17)

For å vurdere hvorvidt kommunenes fører kontroll med sine eierinteresser i Innovi AS, har revisjonen valgt å kontrollere:

- Selskapets vedtekter
- Eierskapsmelding
- Vedtatte strategier for Normeka AS
- Styreinstruks
- Rapportering mellom selskap og den enkelte eier

I tillegg til dette har revisjonen kontrollert hvordan kommunens representanter i representantskapet forholder seg til kommunens administrasjon og kommunens ulike politiske organ, så som formannskap og kommunestyre, når det gjelder å informere om selskapets drift eller å innhente råd, eventuelt forankre vedtak, knyttet til selskapets drift.

Vår samlede vurdering er at metodebruk og kildetilfang i denne selskapskontrollen har gitt et tilstrekkelig grunnlag til å gjennomføre kontrollen i tråd med de problemstillinger kontrollutvalget har vedtatt.

4 Faktabeskrivelse

4.1 Nærmere om selskapet

Innovi AS er et selskap viss målsetning er å gi et tilbud om arbeidsrettede tiltak til personer som har, eller i nær fremtid, ventes å få innvilget varig uførepensjon, og som gjennom dette har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging.

Arbeidet skal bidra til å utvikle ressurser hos deltagere gjennom kvalifisering og tilrettelagte arbeidsoppgaver tilpasset den enkelte arbeidstaker. Selskapet skal i tillegg gi tilrettelagt arbeidstrening med oppfølging til personer med særlig usikre yrkesmessig forutsetninger og med behov for tett og bred oppfølging.

Arbeidstreningen og oppfølgingen skal bidra til å prøve ut den enkeltes muligheter på arbeidsmarkedet og bidra til å styrke deltakerens muligheter til å komme i arbeid eller utdanning.

Næringsvirksomheten består i produksjon av varer og tjenester som til enhver tid forsøkes tilpasset best mulig til våre arbeidstakeres evner og muligheter.

Pr. oktober 2018 har bedriften 110 personer på ulike former for tiltak. Selskapet sysselsetter 10 lærekandidater og det er ansatt 21 personer til å lede ulike sider ved virksomhetens drift.

4.2 Eierskapsforhold

I henhold til aksjelovens § 4-5 skal det ved stiftelsen av et aksjeselskap opprettes en aksjeeierbok. I aksjeeierboken, som skal føres på betryggende måte (dette kan gjøres elektronisk), skal eierne føres inn i alfabetisk rekkefølge med navn, fødselsdato (evt. Organisasjonsnummer) og adresse. For hver aksjeeier skal det angis hvor mange aksjer denne eieren innehar. Revisor har kontrollert aksjeeierboken for selskapet og har funnet at denne er ført i tråd med lovens krav.

Selskapets eiere er:

Aksjeeier	Org.nummer	Antall aksjer	Eierandel
Trøgstad kommune	964 947 260	115	60,85 %
Marker kommune	964 944 334	27	14,29 %
Eidsberg kommune	944 345 035	27	14,29 %
Roar Wedding AS	989 087 819	20	10,58 %

4.3 Avtalemessige forhold

Daglig leder har informert revisjonen om at selskapet ikke har hatt behov for å innhente offentlige anbud. Daglig leder har videre informert revisjonen om at selskapet eier et bygg plassert i Trøgstad. Selskapet har inngått leieavtale på lokaler i Mysen og Ørje. Revisjonen er videre informert om at selskapet ikke har heftelser i fast eiendom, men de har en garantiforpliktelse knyttet til lokalene selskapet leier på Mysen.

Revisjonen er av daglig leder opplyst om at selskapet pr. oktober 2018 ikke har noen låneforpliktelser. Daglig leder har også opplyst om at selskapet og selskapets drift er totalforsikret i KLP. Den siste forsikringsgjennomgangen er opplyst å ha vært gjort 14. august 2018. Det opplyses om at Innovi AS ikke har styreforsikring.

4.4 Forpliktelser vis a vis offentlige instanser

Daglig leder har informert revisjonen at selskapet ikke har uoppgjorte skatte- eller merverdiavgiftskrav. Daglig leder har også informert om at selskapet er i besittelse av de nødvendige tillatelser og konsesjoner som er nødvendige for å drifte en tiltaksbedrift (ASVO-bedrift). Daglig leder har opplyst revisjonen om at selskapet kvalitetssikres gjennom eQuass-godkjenning. Selskapets drift gjennomgås også årlig med NAV Østfold for å sikre at selskapet driftes i tråd med gjeldene lov og avtaleverk for ASVO bedrifter. Daglig leder har også informert revisjonen om at selskapet ikke har noen pålegg eller er pålagt plikter fra noen offentlig etat.

4.5 Juridiske forhold

Daglig leder har informert revisjonen om at selskapet ikke har noen løpende rettsvister. Selskapet har heller ingen pågående konflikter med samarbeidspartnere. Selskapet har heller ingen pågående konflikter med ansatte.

4.6 Organisasjon og miljø

Daglig leder har informert revisjonen om at ledelsen i selskapet ikke har etablert relasjoner til nærstående gjennom ansettelse, avtaleinngåelser, øvrig samarbeid m.v.

Daglig leder har informert om at selskapet ikke driver forurensende virksomhet. Det er heller ingenting ved selskapets drift som skal kunne utgjøre en risiko for miljøet.

5 Økonomi

5.1 Selskapets økonomiske stilling

(alle tall i tusen kroner)

Nøkkeltall	2017	2016
Resultatregnskap		
Driftsinntekter	24 331	23 030
Driftsresultat	1 394	1 049
Årsresultat	1 208	1 008
Resultatgrad	5,9	4,8
Balanseregnskap		
Sum eiendeler	18 111	18 452
Egenkapital	14 917	13 084
Sum gjeld	3 194	5 367
Likviditetsgrad 1	3,39	2,8
Egenkapitalprosent	82,4 %	70,9 %
Gjeldsgrad	0,2	0,4
Totalrentabilitet %	6,9 %	6,0 %

(Kilde: proff.no, 01.10.18)

5.2 Årsberetning 2017 og revisjonsberetning fra uavhengig revisor

Revisjonen er av daglig leder og styreleder blitt opplyst om at det for regnskapsåret 2017 ikke er utarbeidet årsberetning. Valget om ikke å legge frem årsberetning er hjemlet i regnskapslovens § 3-1, som sier «...*Plikten til å utarbeide årsberetning gjelder ikke for små foretak*». Små foretak, vil jf. regnskapslovens § 1-6, være selskaper som møter to av de tre følgende krav:

1. salgsinntekt mindre enn 70 millioner kroner
2. balansesum mindre enn 35 millioner kroner
3. gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret må ikke overskride 50 årsverk

5.3 Selskapets egenvurdering av framtidsutsiktene for selskapet

Revisjonen er av daglig leder og styreleder informert om at det er grunnlag for fortsatt drift av selskapet. Dette underbygges av uavhengig revisors beretning, datert 18. april 2018.

6 Eierstyring av selskapet

6.1 Selskapets vedtekter

Aksjelovens § 2-2 angir minstekravene til vedtekter for aksjeselskap. Vedtektene skal minst angi:

1. selskapets foretaksnavn,
2. den kommunen i riket hvor selskapet skal ha sitt forretningskontor
3. aksjekapitalens størrelse
4. aksjenes pålydende

I tillegg til dette skal vedtektene, dersom formålet med selskapet ikke er å skaffe eierne utbytte, inneholde bestemmelser om anvendelse av overskudd og av formuen ved oppløsning.

Revisor har kontrollert selskapets vedtekter. Revisors vurdering av vedtektene fremkommer under kapittel «7.0 Revisjonens vurderinger».

6.2 Eierskapsmelding

KS (Kommunenenes sentralforbund) har utarbeidet en veileder om eierstyring, selskapsledelse og kontroll for norske kommuner. KS anbefaler at kommunestyrene hvert år fastsetter overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding for alle sine selskaper. KS mener disse prinsippene bør gjenspeile selskapet sett i sammenheng med kommunens totale virksomhet. KS understreker også betydningen av at eierskapsprinsippene blir kommunisert utad og at denne informasjonen er gjort tilgjengelig, ikke bare for selskapets organer, men også for kommunens innbyggere. KS peker også på at eierskapsmeldingen vil gi et godt grunnlag for politisk gjennomgang av all virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter. For å sikre den nødvendige politiske forankring anbefales det at eierskapsmeldingen behandles i kommunestyret. KS er av den oppfatning at eierskapsmeldingen primært skal omhandle selskapene der kommunen er hel- eller deleier, men eierskapsmeldingen bør også reflektere styringen av de interkommunale samarbeidene.

KS mener en eierskapsmelding vil gi nødvendige styringssignaler til selskapene og tydeliggjøre de folkevalgte ansvar for hele den kommunale virksomheten, også den delen av kommunal tjenesteproduksjon som er plassert i selskaper utenfor kommunens organisasjon. Den vil også bidra til å skaffe oversikt over kommunens samlede virksomhet og bidra til mer åpenhet.

Dersom kommunen er medeier i flere selskaper sammen med andre kommuner, slik tilfellet er i Indre Østfold, bør det også utarbeides en felles eierskapsmelding som sikrer felles føringer fra eierne der det er mulig.

Revisjonen er av styre- og daglig leder informert om at det ikke er utarbeidet noen egen eierskapsmelding av eierkommunene knyttet til Innovativ AS. Dette bekreftes av ordføreren i Marker.

Revisors vurdering fremkommer under kapittel «7.0 Revisjonens vurderinger».

6.3 Andre strategi og styringsdokumenter

KS anbefaler i sitt dokument «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll» (s. 12), at kommunen bør ha en åpen og klart uttrykt eierstrategi for sitt eierskap i ulike selskaper. I veilederen sies det videre, *«Når kommunestyret har valgt å legge en del av sin virksomhet inn i et selskap, medfører det også overføring av styringsrett til virksomheten. Oppgaven til selskapets styre og administrasjon er å trekke opp virksomhets- og forretningsstrategien innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eieren/eierne. Det er denne ytre rammen som er eierstrategien, og innenfor den skal selskapet ha betydelig grad av spillerom»*.

Revisjonen er av daglig leder og styreleder informert om at de ikke har kjennskap til at noen av eierkommunene har utarbeidet eierskapsmeldinger eller eierstrategier, for sitt eierskap i Innovi AS. Revisjonen er likevel opplyst om at styreleder og daglig leder opplever å få gode styringssignaler fra eierne.

Revisjonen er av ordføreren opplyst om at det ikke er utarbeidet egne strategier/retningslinjer eller instruks for selskapet fra Trøgstad kommune sin side.

Revisors vurdering fremkommer under kapittel «7.0 Revisjonens vurderinger».

6.4 Styreinstruks

Det er vedtatt en styreinstruks for Innovi AS. Den er godkjent av styret i møte 17.12.2015. Styreinstruksen gir en oversikt over styret funksjon, oppgaver og ansvar. Styreinstruksen inneholder også bestemmelser om saksbehandlingen i styret, samt bestemmelser vedrørende daglig leders plikter og arbeidsoppgaver overfor styret. Det er i styreinstruksen også inntatt en bestemmelse om at styret en gang årlig skal gjøre en egnevaluering av sitt arbeid.

Revisors vurdering av selskapets styreinstruks fremkommer under kapittel «7.0 Revisjonens vurderinger».

6.5 Rapportering fra selskap til eiere

I «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll» fremmer KS en anbefaling om at det gjennomføres eiermøter for å bidra til god eierstyring og sikre god kommunikasjon med selskapet. Et eiermøte er et møte mellom representanter fra eierne, styret og daglig leder. Et slikt eiermøte er ikke lovregulert og er bare å oppfatte som en uformell arena. Revisjonen er av selskapets ledelse informert om at det gjennomføres eiermøter en gang i året. Den formelle eierdialogen skjer i selskapets generalforsamling.

Selskapets ledelse har opplyst revisjonen om at det er god, uformell kontakt med eierkommunenes ordførere og rådmenn. Selskapets ledelse opplever å ha entusiastiske og engasjerte eiere. Styreleder ga uttrykk for at det oppleves å være stor enighet mellom eierne og styret om veien og målet for selskapet.

Revisjonen er av ordføreren i Trøgstad orientert om at saker vedrørende Innovi AS vanligvis ikke behandles i politiske organ i Trøgstad kommune. Det er kun saker av prinsipiell

karakter, saker med større økonomiske konsekvenser, endring av selskapsavtaler etc. som legges frem for videre politisk behandling (orientering eller drøfting).

Revisors vurdering av rapportering fra selskap til eiere fremkommer under kapittel «7.0 Revisjonens vurderinger».

6.6 Andre forhold

6.6.1 Årsberetning

Revisjonen er av selskapets ledelse orientert om at det for regnskapsåret 2017 ikke er utarbeidet årsberetning.

6.6.2 Opplæring av styrerepresentanter

Styreleder informerte revisjonen om at styrerepresentantene i Innov AS ikke har fått skoleing eller opplæring i offentlig eierskap, men 3 styrerepresentanter har deltatt på styreseminar i Oslo sammen med nestleder og daglig leder. Styreleder pekte i denne sammenheng på at styret består av erfarne mennesker med bred og variert erfaring fra politikk og næringsliv.

Ordføreren i Trøgstad har opplyst revisjonen om at de folkevalgte i Trøgstad gjennomgikk en to dagers folkevalgtopplæring i forbindelse med sist valg. Det fremstår som noe usikkert i hvor stor grad man i denne forbindelse la vekt på eierstyring. Kommunen har på eget initiativ ikke igangsatt opplæring i eierstyring av kommunens ulike eierrepresentanter. Ordføreren har poengtert at ved utvelgelse av styrerepresentanter til selskapet legges det blant annet vekt på at kandidatene har bedriftserfaring, kjennskap til bransjen Innov AS opererer i, samt at det også legges vekt på kommunal erfaring.

6.6.3 Kommunesammenslåingsprosess – Indre Østfold

Fra og med 1. januar 2020 vil to av de kommunale eierne av Innov AS, dvs. Eidsberg og Trøgstad kommuner, innlemmes i den nye Indre Østfold kommune. Eidsberg og Trøgstad kommuner eier til sammen over 75% av aksjene i selskapet.

Revisjonen er av selskapets ledelse blitt informert om de foreløpig ikke har fått signaler knyttet til selskapets drift etter kommunesammenslåingsprosessen som berører to av eierkommunene.

Revisjonen er av ordføreren orientert om at eierne til nå, kun uformelt har drøftet hvilke konsekvenser kommunesammenslåingsprosessen i indre Østfold vil kunne få for selskapets videre drift. Ordføreren er av den oppfatning at det ikke vil skje noe med selskapet før 01.01.20 og Trøgstad kommune har ikke til hensikt å sette denne saken på dagsorden slik situasjonen nå er.

Revisjonens vurdering av disse forhold fremkommer under kapittel «7.0 Revisjonens vurderinger».

7 Revisjonens vurderinger

7.1 Selskapets vedtekter

Revisjonens vurdering er at Innovi AS har vedtekter som tilfredsstiller de minstekrav som fremkommer i aksjelovens § 2-2.

7.2 Eierskapsmelding

Revisjonens gjennomgang av kommunestyrepapirene til Trøgstad kommune for perioden 201 – september 2018 viser at kommunestyret ikke har behandlet en egen eierskapsmelding slik KS anbefaler.

Revisjonen anbefaler at Trøgstad kommune følger opp KS's anbefaling om at hver enkelt kommune årlig utarbeider en egen eierskapsmelding for de virksomheter som kommunen har eierskap i.

7.3 Andre strategi og styringsdokumenter

Revisjonen vurderer det som uheldig at Trøgstad kommune ikke har utarbeidet en eierstrategi for sitt eierskap i Innovi AS og anbefaler Trøgstad kommune å utarbeide dette i tråd med den anbefaling som KS gir i «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll».

7.4 Styreinstruks

Revisjonen vurderer Innovi AS's styreinstruks til å være et godt verktøy for styrets arbeid.

7.5 Rapportering fra selskap til eiere

Revisjonen vurderer det som uheldig at saker vedrørende en så stor og viktig eierandel som den Trøgstad kommune har i Innovi AS, vanligvis ikke gjøres til gjenstand for politisk behandling i formannskap og kommunestyre. For å sikre pålitelig, ansvarlig, borgernær og effektiv folkevalgt styring av de selskap Trøgstad kommune har eierandeler i anbefaler revisjonen, at saker som fremmes i det enkelte generalforsamling eller representantskap også legges frem for formannskap og kommunestyre, som orienteringssaker. En slik praksis vil sikre alle folkevalgte tilgang til relevant informasjon. Den enkelte representant vil med en slik praksis også få muligheten til å fylle sin rolle som ombudsmann på en god og opplyst måte. En slik praksis vil sikre allmenheten innsyn i selskapenes drift, i og med at sakene som legges frem til behandling vanligvis vil være av en slik karakter at de kan behandles i åpne møter.

7.6 Andre forhold

7.6.1 Årsberetning

Revisjonen er av selskapets ledelse orientert om at det for regnskapsåret 2017 ikke er utarbeidet årsberetning. Revisjonen er av den oppfatning at denne beslutningen er hjemlet, og følgelig i tråd, med regnskapslovens nye bestemmelser knyttet til dette. Regnskapsloven fastslår at det ikke er noen plikt å utarbeide årsberetning for små foretak. I henhold til de kriterier regnskapsloven stiller opp er Innovi AS å regne som et lite foretak i lovens forstand.

Revisjonen vil likevel anbefale eierkommunene å vurdere om man skal be selskapet utarbeide årsberetning. Dette fordi det slikt dokument vil kunne bidra til åpenhet, innsyn og økt allmenn

kunnskap om selskapets drift, særlig hvis årsberetningen legges frem for kommunestyret eller formannskapet som orienteringssak.

7.6.2 Opplæring av styrerepresentanter

Trøgstad kommune gjennomfører ikke obligatorisk opplæring i eierstyring for sine styrerepresentanter. Revisjonen er av den oppfatning at, for å tilfredsstille kravene om ansvarlig folkevalgt styring av kommunens eierinteresser, er det nødvendig at folkevalgt får den nødvendige tilførsel av kompetanse og kunnskap. Revisjonen anbefaler at selskapet og eierkommunene iverksetter slik opplæring så fort det lar seg gjøre.

7.6.3 Kommunesammenslåingsprosess – Indre Østfold

Revisjonen er av den oppfatning at det er uheldig at eierne ennå ikke formelt har diskutert hvilke konsekvenser kommunesammenslåingsprosessen i indre Østfold kan få for selskapet. Av hensyn til brukerne og selskapets ansatte anbefaler revisjonen Trøgstad kommune å vurdere om det bør iverksettes prosesser for å fremskaffe de nødvendige avklaringer.

8 Konklusjon

Trøgstad kommune har ikke etablert optimale rutiner for demokratisk kontroll og styring av sine eierinteresser i Innovi AS

9 Anbefalinger

- 1 Revisjonen anbefaler at Trøgstad kommune utarbeider og vedtar en eierskapsmelding
- 2 Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune å utarbeide en eierstrategi for sitt eierskap i Innovi AS
- 3 Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune å etablere rutiner for at saker vedrørende Innovi AS gjøres til gjenstand for politisk behandling i formannskap eller kommunestyre
- 4 Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune om å vurdere å be styret i Innovi AS å utarbeide årsberetninger
- 5 Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune å gjennomføre opplæring i eierstyring for sine styrerepresentanter
- 6 Revisjonen anbefaler Trøgstad kommune om å ta initiativ til drøftinger på eiersiden knyttet til mulige konsekvenser for selskapet, sett i lys av den pågående av kommunesammenslåingsprosessen i indre Østfold.

10 Vedlegg

Vedlegg 1 – Dokumentliste

1. Aksjeeierbok for Innovi AS
2. Kopi av aksjeeierbevis for samtlige aksjeeiere i Innovi AS
3. Avtale om innløsning av aksjer i Innovi AS mellom Optimera AS og Trøgstad kommune, datert og signert av henholdsvis selger (Optimera) og kjøper (Trøgstad kommune)
4. Etiske retningslinjer ved Innovi AS, sist revidert 22.05.18
5. Presentasjon av selskapet fra eiermøte 25. mai 2018
6. Firmafakta Rapport, Kredittopplysningen.no, 04.07.2018
7. Diverse forsikringsbevis – KLP
 - a) Næringsbygg
 - b) Næringsdrift
 - c) Maskin
 - d) Datamaskin
 - e) Næringsbil
 - f) Yrkesskade/ulykke
8. Protokoll fra generalforsamling 2017 og 2018
9. Diverse kursbevis
 - a) Førstehjelp
 - b) Hygiene og kosthold m.m
10. Handlingsplan for avtalt bistand fra Stamina Helse til Innovi AS
11. Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid ved Innovi
12. Styreprotokoller 2016 – 2018
13. Organisasjonskart Innovi AS
14. Uavhengigrevisor beretning, datert og signert 18. april 2018
15. Skriftlig uttalelse fra ledelsen i forbindelse med avleggelse av årsregnskap 2017, datert og signert 18. april 2018
16. Stillingsinstruks daglig leder, signert og datert 14. desember 2017
17. Styreinstruks for Innovi AS, signert og datert 17. desember 2015
18. Registerutskrift fra Enhetsregisteret og Foretaksregisteret, Brønnøysundregistrene, 24.08.2017
19. Styrets årsberetning 2016
20. «Vær varsom plaktaten»
21. Vedtekter for Innovi AS, signert og datert 09.05.2018
22. Avtale mellom NAV og Innovi AS om gjennomføring av arbeidsmarkedstiltak, gjeldende for perioden 01.07.18 – 30.06.19, signert og datert 12.06.2018
23. Årsplan 2018

Vedlegg 2 – Høringssvar fra selskapet og eierne

a) Høringssvar fra Trøgstad kommune

Hei Frank Willy!

Jeg har lest gjennom høringsutkastet.

Kommer kanskje litt dårlig frem at det er en løpende tett og god dialog med selskapet og at vi bl.a. har flere møtepunkter gjennom året.

For øvrig har jeg ingen konkrete innvendinger til utkastet og mener at det er en korrekt gjengivelse av tingenes tilstand.

God helg!

Mvh Saxe

Fra: Larsen Frank Willy <fralar@fredrikstad.kommune.no>

Sendt: tirsdag 30. oktober 2018 09:38

Til: Svend Saxe Frøshaug <saxe.froshaug@trogstad.kommune.no>

Kopi: Betty S. Hvalsengen <betty.hvalsengen@trogstad.kommune.no>

Emne: Høring - Innovi AS

Til:

Ordføreren i Trøgstad

Kopi: Rådmannen

Selskapskontroll av Innovi AS - Høring

Vedlagt følger høringsutkast til rapport fra selskapskontroll. Prosjektet er vedtatt igangsatt av kontrollutvalget i Trøgstad kommune.

I forskrift om kontrollutvalg § 15 heter det: "Et selskap som er omfattet av selskapskontrollen, og den som utøver kommunens eierfunksjon,

skal alltid gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som omtales i rapporten.

Eventuelle kommentarer skal

fremgå av rapporten."

Rapporten har nå vært på høring hos selskapet og uttalelsen er inntatt i rapporten.

Den foreliggende utsendelse gjelder eierne. Vi minner om at "den som utøver kommunens eierfunksjon" er den som møter i selskapets generalforsamling.

Eierrepresentantene bør ta stilling til om uttalelsen skal samordnes på tvers av kommunene i retning av en felles høringsuttalelse fra eierne, eller om det utarbeides uttalelser fra hvert medlem.

Det anmodes om at uttalelsen eventuelt splittes i to. Første del omfatter eventuelle klargjøringer i forhold til faktagrunnlaget slik det framkommer i rapporten. Dette vil deretter

kunne bli innarbeidet i relevante deler av rapporten. Andre del utgjør eiernes kommentarer til rapporten samlet, og legges uavkortet inn i eget kapittel i rapporten.

Det neste kontrollutvalget i Trøgstad er berammet til 12. november. For at denne rapporten skal kunne behandles i dette kontrollutvalget ber vi om at uttalelsene er oss i hende innen 02.11.2018.

Vi erkjenner at fristen er svært kort, men håper likevel at dette lar seg gjør

Vennlig hilsen

Frank Willy Vindløv Larsen

Fagansvarlig forvaltningsrevisor

Indre Østfold kommunerevisjon IKS

b) Høringssvar fra Innovi AS

Da er alt ok fr min side.
Tor.

Sendt fra min Samsung Galaxy-smarttelefon.

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Larsen Frank Willy <fralar@fredrikstad.kommune.no>
Dato: 30.10.2018 08:36 (GMT+01:00)
Til: Tor Erik Stenberg <tor@innovi.no>
Emne: SV: Selskapskontroll.

Hei Tor Erik,
Takk for tilbakemelding.
Jeg har skrevet inn tilbakemeldingen din under faktadelen av rapporten. Kan jeg med dette gå ut i fra at dere ikke har ytterligere kommentarer til rapporten?

Vennlig hilsen
Frank Willy Vindløv Larsen
Fagansvarlig forvaltningsrevisor
Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Fra: Tor Erik Stenberg <tor@innovi.no>
Sendt: mandag 29. oktober 2018 14:25
Til: Larsen Frank Willy <fralar@fredrikstad.kommune.no>
Emne: Selskapskontroll.

Da er dette lest gjennom og korrigert litt med rødt direkte i dokumentet.
Tor.

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 6
Løpenr.: 220131/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Trøgstad	Møtedato 12.11.2018	Utvalgssaksnr. 18/32
---	------------------------	-------------------------

Oppfølging av kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjonsrapport "Eiendomsforvaltning"

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling til kommunestyret:

Kontrollutvalget registrerer at administrasjonen ikke har iverksatt revisjonens anbefalinger fra forvaltningsrevisjonsrapporten «Eiendomsforvaltning», men at kommunestyrets vedtak i saken likevel er oppfylt da vedtaket sier at anbefalingene skal tas «til etterretning.»

Kontrollutvalget tar revisjonens oppfølgingsrapport *Oppfølging av kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjonsprosjekt «Eiendomsforvaltning»* til orientering.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Oppfølgingsrapport om forvaltningsrevisjonsprosjekt «Eiendomsforvaltning» tas til orientering.

Rakkestad, 02.11.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Oppfølging av kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjonsrapport «Eiendomsforvaltning»

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Kommunestyresak 15.03.2016 PS 28/16: Forvaltningsrevisjonsrapport 2014/2015 «Eiendomsforvaltning», Trøgstad kommune

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at vedtak om forvaltningsrevisjonsrapporter følges opp, og siden melde til kommunestyret om hvordan vedtaket og revisors anbefalinger har blitt fulgt opp av administrasjonen. Videre skal kontrollutvalget vurdere om vedtaket er fulgt opp på en tilfredsstillende måte, jf. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 12.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret var at revisjonens anbefalinger skulle bli iverksatt av administrasjonen. Kommunestyret vedtok imidlertid at anbefalingene i prosjektet skulle tas *til etterretning*. Revisjonen legger til grunn *til etterretning* defineres som «godta en kjensgjerning uten kommentar, merke seg», og slik sett legger ikke kommunestyrets vedtak opp til at anbefalingene i rapporten må tas til følge.

Revisjonen konkluderer med at ingen av anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapporten er fulgt opp/iverksatt. Imidlertid er kommunestyrets vedtak fulgt opp, i og med at alle anbefalingene er tatt *til etterretning*.

Revisjonens funn og vurderinger er utførlig belyst i rapporten.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan anse eget oppfølgingsansvar som overholdt ved at forvaltningsrevisjonsprosjektet er fulgt opp med oppfølgingsrapport.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta oppfølgingsrapporten til orientering.

OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK OM FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «Eiendomsforvaltning»

Trøgstad kommune

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	BAKGRUNN.....	2
1.1.	Innledning.....	2
1.2.	Hjemmel for oppfølging	2
1.3.	Formål og metode	3
2.	OPPFØLGING	3
2.1.	Vedtaket punkt 1 – anbefaling 1	3
2.1.1.	Bakgrunn for anbefalingen	4
2.1.2.	Administrasjonens redegjørelse	4
2.1.3.	Revisors vurderinger og konklusjon	4
2.2.	Vedtaket punkt 1 – anbefaling 2	5
2.2.1.	Bakgrunn for anbefalingen	5
2.2.2.	Administrasjonens redegjørelse	5
2.2.3.	Revisors vurderinger og konklusjon	5
2.3.	Vedtaket punkt 1 – anbefaling 3	5
2.3.1.	Bakgrunn for anbefalingen	5
2.3.2.	Administrasjonens tilbakemelding	6
2.3.3.	Revisors vurderinger og konklusjon	6
2.4.	Vedtaket punkt 1 – anbefaling 4	6
2.4.1.	Bakgrunn for anbefalingen	6
2.4.2.	Administrasjonens redegjørelse	7
2.4.3.	Revisors vurderinger og konklusjon	7
2.5.	Vedtaket punkt 1 – anbefaling 5	7
2.5.1.	Bakgrunn for anbefalingen	7
2.5.2.	Administrasjonens redegjørelse	7
2.5.3.	Revisors vurderinger og konklusjon	7
2.6.	Vedtaket punkt 1 – anbefaling 6	8
2.6.1.	Bakgrunn for anbefalingen	8
2.6.2.	Administrasjonens redegjørelse	8
2.6.3.	Revisors vurderinger og konklusjon	8
2.7.	Vedtaket punkt 1 – anbefaling 7	8
2.7.1.	Bakgrunn for anbefalingen	8
2.7.2.	Administrasjonens redegjørelse	8
2.7.3.	Revisors vurderinger og konklusjon	9
2.8.	KONKLUSJON	10
3.	4 VEDLEGG	11

1. BAKGRUNN

1.1. INNLEDNING

Revisjonens oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 28/16 om forvaltningsrevisjonsrapport «Eiendomsforvaltning», er utarbeidet som en følge av punkt 2 i det aktuelle vedtaket.

I kommunestyrets vedtak i sak 28/16 heter det:

1. Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Eiendomsforvaltning» Trøgstad kommune, tas til orientering og anbefalingene i prosjektet tas til etterretning.
2. Kontrollutvalget følger opp at administrasjonen gjennomfører kommunestyrets vedtak i saken ved at revisjonen fremlegger oppfølgingsrapport, jfr. anbefaling nr 8 «(...) revisjonen følger opp kommunestyrets vedtak i saken ett år etter at rapporten er ferdigbehandlet i kommunestyret.

I vedtaket vises det til følgende anbefalinger fra forvaltningsrevisjonsrapporten:

1. Revisjonen anbefaler at kommunen innarbeider eiendomslisten med vedlikeholdsbehov for de neste 30 årene i vedlikeholdsplanen, samt at det utarbeides en detaljert prioriteringsliste over vedlikeholdsbehovet som samsvarer med det faktiske vedlikeholdsbehovet.
2. Revisjonen anbefaler at kommunen innarbeider relevant lovverk i vedlikeholdsplanen.
3. Revisjonen anbefaler at kommunen benytter normtall ved planlegging av budsjettarbeidet som kan være førende for vedlikeholdskostnadene.
4. Revisjonen anbefaler at kommunen innarbeider en mer konkret plan for arealeffektivt vedlikehold i vedlikeholdsplanen, samt en mer detaljert plan og oversikt over strategier og rutiner for drift og vedlikehold.
5. Revisjonen anbefaler at kommunen utarbeider en oversikt over lokaler som står ubenyttet eller som kunne vært benyttet mer effektivt, og at kommunen vurderer å optimalisere bruksområde for disse.
6. Revisjonen anbefaler at kommunen utarbeider rutiner for tilbakemelding fra innleid fagkompetanse.
7. Revisjonen anbefaler at kommunen oppretter rutiner for å be om dokumentasjon på anbefalt vedlikehold og drift ved oppføring av nye bygg.
8. Revisjonen anbefaler at revisjonen følger opp kommunestyrets vedtak i saken ett år etter at rapporten er ferdigbehandlet i kommunestyret.

1.2. HJEMMEL FOR OPPFØLGING

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (FOR 2004-06-15 nr. 905) § 12 om «Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter» fastslår følgende:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»

1.3. FORMÅL OG METODE

Formålet med undersøkelsen er å følge opp kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjonsrapport om «Eiendomsforvaltning». Rapporten vil i hovedsak klarlegge hvilke tiltak som er og eventuelt ikke er iverksatt i etterkant av kommunestyrevedtaket.

Oppfølgingskriteriet revisjonen kontrollerer opp mot er kommunestyrets vedtak i sak 28/16 (gjengitt i kapittel 1.1). Revisjonen kontrollerer vedtakets punkt 1. Vedtakets punkt 2 anses gjennomført ved fremleggelse og behandling av denne rapporten.

I vedtaket vises det til anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten som kommunestyret vedtok skulle *tas til etterretning*. Revisjonen vil primært kontrollere om disse punktene er *tatt til etterretning*. Revisjonen legger da Bokmålsordbokas definisjon for uttrykket til grunn, der uttrykket «ta til etterretning» er definert som: «godta som en kjensgjerning uten kommentar, merke seg». Revisjonen vil også vurdere i hvilken grad den enkelte anbefaling er fulgt opp.

Administrasjonens redegjørelse for hvordan vedtaket er fulgt opp danner grunnlaget for revisjonens vurderinger.

Rådmannen i Trøgstad kommune har i e-post fra Heidi G. Haakaas, datert 24.10.2018, til revisjonen redegjort for fremdrift på kommunens oppfølging av vedtaket.

Brevet ligger som vedlegg til denne rapporten.

2. OPPFØLGING

2.1. VEDTAKETS PUNKT 1 – ANBEFALING 1

Revisjonen anbefaler at kommunen innarbeider eiendomslisten med vedlikeholdsbehov for de neste 30 årene i vedlikeholdsplanen, samt at det utarbeides en detaljert prioriteringsliste over vedlikeholdsbehovet som samsvarer med det faktiske vedlikeholdsbehovet

2.1.1. BAKGRUNN FOR ANBEFALINGEN

Med utgangspunkt i *NOU 2004:22 Velholdte bygninger gir mer til alle – Om eiendomsforvaltningen i kommunesektoren* og KS-rapporten *Bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold – en veileder for folkevalgte og rådmenn* utledet revisor blant annet følgende kriterier:

- Det bør foreligge politisk vedtatte mål og planverk for eiendomsforvaltningen (vedlikeholdsplan)
- Det bør være rapportering til folkevalgte sett opp mot politiske mål

Forslag om utarbeidelse av vedlikeholdsplan ble fremmet av ordfører og vedtatt i kommunestyret 23.4.2013. Vedlikeholdsplan ble utarbeidet av teknisk drift, og fra kommunestyrets vedtak fra 16.12.2014 kan vi lese at «Vedlikeholdsplanen tas til orientering, og intensjonen søkes oppfylt ved kommunens kontinuerlige vedlikeholdsarbeid og gjennom relevante budsjettprosesser». Vedlikeholdsplanen inneholdt en tiltaksplan med nødvendige utbedringer for de fire neste årene. Denne tiltaksplanen baserte seg på en eiendomsliste hvor det var utarbeidet kostnadsberegninger for vedlikehold de neste 30 årene.

Revisor vurderte vedlikeholdsplanen som lite utfyllende, og la spesiell vekt på behovet for en detaljert prioriteringsliste over vedlikeholdsbehov, samt at vedlikeholdsplanen kunne inneholdt en mer detaljert plan og oversikt over strategier og rutiner for drift og vedlikehold.

Utover vedtaket fra kommunestyret 16.12.2014, kunne revisor ikke se at det var vedtatt mål for eiendomsforvaltningen utover at den skulle søkes oppfylt ved kommunens kontinuerlige vedlikeholdsarbeid og gjennom relevante budsjettprosesser.

Revisor fant fra oversendt gjennomgang av tiltaksplan med kostnadsberegninger for de neste tretti årene at kostnadsbehovet for de neste 0-5 årene var på 47.140.000 kroner, mens det i budsjettet var avsatt 2.400.000 kroner årlig til vedlikehold.

2.1.2. ADMINISTRASJONENS REDEGJØRELSE

I sitt svar fra e-post datert 24.10.2018 skriver administrasjonen følgende:

Slik det er i dag ligger det en eiendomsliste som vedlegg til vedlikeholdsplanen. Denne viser vedlikeholdsbehovet i et 30 års perspektiv. I det dokumentet ligger det også detaljerte beskrivelser av det faktiske vedlikeholdsbehovet for hvert enkelt bygg. Den er ikke lagt ved planen. Slik rådmannen ser dette er det et arbeidsdokument for administrasjonen og skal ikke legges frem sammen med vedlikeholdsplanen.

2.1.3. REVISORS VURDERINGER OG KONKLUSJON

Revisor ser av *Vedlikeholdsplan for bygninger 2018-2021* at praksis ved utarbeidelse av vedlikeholdsplanen er den samme som ved revisjonen i 2015. Planen inneholder en tiltaksplan med nødvendige utbedringer for de fire neste årene, tilsvarende vedlikehold for 1.675.000 per år. Revisor finner ikke en eiendomsliste som vedlegg til vedlikeholdsplanen, slik den foreligger på kommunens nettsider. Revisor vurderer at eiendomslisten med vedlikeholdsbehov for de neste 30 årene ikke er innarbeidet i vedlikeholdsplanen. Revisor kan heller ikke se fra foreliggende dokumentasjon at det er utarbeidet en detaljert prioriteringsliste over vedlikeholdsbehovet som samsvarer med det faktiske vedlikeholdsbehovet. Rådmannen har foretatt et bevisst valg på at eiendomsliste som viser vedlikeholdsbehovet de neste tretti årene med detaljerte beskrivelser av det faktiske

vedlikeholdsbehovet for hvert enkelt bygg ikke skal inngå som en del av vedlikeholdsplanen.

Revisor vurderer at revisjonens anbefaling ikke er fulgt opp, men at administrasjonen har tatt anbefalingen til etterretning. Revisor vurderer slik sett at administrasjonen har fulgt opp kommunestyrets vedtak.

2.2. VEDTAKETS PUNKT 1 – ANBEFALING 2

Revisjonen anbefaler at kommunen innarbeider relevant lovverk i vedlikeholdsplanen

2.2.1. BAKGRUNN FOR ANBEFALINGEN

NOU 2004:22 *Velholdte bygninger gir mer til alle* har et vilkår om at lovpålagte krav overfor eier og bruker blir ivaretatt som et av delkriteriene for god eiendomsforvaltning. KS-rapporten *Bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold – en veileder for folkevalgte og rådmenn* viser til at dersom kommunen følger de enkelte lover og forskrifter for sine bygg, vil de også sørge for å ha et godt vedlikehold som ivaretar brukernes behov for helse, miljø og sikkerhet i den daglige virksomheten

Revisor vurderte at dette burde tas hensyn til i vedlikeholdsplanen ved at det i planen henvises til relevant lovverk for hele tiden å sikre at dette blir fulgt. Revisor kunne ved kontroll av vedlikeholdsplanen ikke se at planen inneholdt noen henvisninger til relevant lovverk.

2.2.2. ADMINISTRASJONENS REDEGJØRELSE

I sitt svar fra e-post datert 24.10.2018 skriver administrasjonen følgende:
Slik den fremstår i dag er det ingen henvisninger til lovverk. Rådmannen tar dette til etterretning og innarbeider dette i planen.

2.2.3. REVISORS VURDERINGER OG KONKLUSJON

Basert på rådmannens tilbakemelding vurderer revisor at revisjonens anbefaling ikke er fulgt opp, men at den er tatt til etterretning. Slik sett vurderer revisor at administrasjonen har fulgt opp kommunestyrets vedtak.

2.3. VEDTAKETS PUNKT 1 – ANBEFALING 3

Revisjonen anbefaler at kommunen benytter normtall ved planlegging av budsjettarbeidet som kan være førende for vedlikeholdskostnadene

2.3.1. BAKGRUNN FOR ANBEFALINGEN

Revisor fant under revisjonen at det ikke var sammenheng mellom vedlikeholdsplan og tilhørende tiltaksliste på den ene siden, og eiendomslisten med vedlikeholdsbehov for de neste tretti årene på den andre siden. I vedlikeholdsplanen

var det satt av 2.400.000 kroner per år til vedlikehold, tilsvarende 12 millioner over 5 år. Eiendomslisten med oppført vedlikeholdsbehov for de neste 30 årene viste et vedlikeholdsbehov på 47.140.000 kroner de neste fem årene. Revisor vurderte at det var budsjetteringene som lå til grunn for summene i vedlikeholdsplanen, og at det ikke var vedlikeholdsbehovet som styrte budsjetteringene. Revisor vurderte at dette strider mot formålet med en vedlikeholdsplan. Revisor var av den oppfatning at det burde være vedlikeholdsbehovet som styrte budsjetteringene, og at kommunen burde benytte normtall for å få et mest mulig optimalt vedlikehold.

2.3.2. ADMINISTRASJONENS TILBAKEMELDING

I sitt svar datert 24.10.2018 skriver administrasjonen følgende:

Normtall sier noen om hva Trøgstad kommune bør bruke til vedlikehold basert på gjennomsnittstall for hele landet. Prisenivået i Trøgstad er ikke det samme som i de store byene. Rådmannen mener at det er mer riktig å bruke erfaringstall for vedlikeholdskostnader. Det er de siste årene avsatt betydelig med midler til vedlikehold, og ved å forvalte disse på en riktig måte mener rådmannen at noe av vedlikeholdsetterslepet reduseres. Selv om kommunen bruker normtall er det lite trolig at kommunen klarer å frigjøre mer penger til dette formålet.

2.3.3. REVISORS VURDERINGER OG KONKLUSJON

Basert på rådmannens tilbakemelding vurderer revisor at kommunen ikke har tatt i bruk normtall som grunnlag for beregning av vedlikeholdsbehovet, og at revisjonens anbefaling ikke er fulgt opp, men at den er tatt til etterretning. Slik sett vurderer revisor at administrasjonen har fulgt opp kommunestyrets vedtak.

2.4. VEDTAKETS PUNKT 1 – ANBEFALING 4

Revisjonen anbefaler at kommunen innarbeider en mer konkret plan for arealeffektivt vedlikehold i vedlikeholdsplanen, samt en mer detaljert plan og oversikt over strategier og rutiner for drift og vedlikehold

2.4.1. BAKGRUNN FOR ANBEFALINGEN

Med arealeffektivt vedlikehold menes tilrettelegging for brukergruppene, og optimalt vedlikehold av bygningene. Når det gjaldt arealeffektivt vedlikehold i betydningen «tilrettelegging for brukergruppene» vurderte revisor at vedlikeholdet var arealeffektivt i og med at spørreundersøkelsen viste at 5 av 7 mente at bygningen i stor grad var tilrettelagt for en optimal arbeidshverdag. 2 av 7 mente at dette bare i noen grad var oppfylt. Revisor vurderte imidlertid at begge disse hørte til bygninger som skulle erstattes.

Da det gjaldt arealeffektivt vedlikehold i betydningen «optimalt vedlikehold av bygningene» vurderte revisjonen i 2015 at det var en fare for at dette ikke ble innfridd i og med at kommunen ikke benyttet normtall i utarbeidelse av budsjetter for vedlikehold. Ved at kommunen ikke benyttet normtall men erfaringstall ble vedlikeholdsbudsjettene basert på hva som har vært brukt tidligere, og ikke hva som er anbefalt forbruk ved optimal drift av eiendommene. Revisor vurderte da at dette

kunne være en av forklaringene til at Trøgstad kommune lå under KOSTRA-gruppe 10 i både 2012 og 2013 da det gjaldt utgifter til vedlikehold.

2.4.2. ADMINISTRASJONENS REDEGJØRELSE

I sitt svar 24.10.2018 skriver administrasjonen følgende:

Med god dialog mellom administrasjonen og brukerne av bygninger mener rådmannen at tilrettelegging for brukergruppene blir godt ivaretatt uten at dette blir lagt inn i vedlikeholdsplanen.

2.4.3. REVISORS VURDERINGER OG KONKLUSJON

Revisor vurderer, basert på undersøkelser gjort i 2015 og rådmannens tilbakemelding at kommunen hadde et arealeffektivt vedlikehold i betydningen av «tilrettelegging for brukergruppene» på tidspunkt for revisjonen, og at dette følges opp av rådmannen.

Når det gjelder arealeffektivt vedlikehold i betydningen «optimalt vedlikehold av bygningene» vurderer revisor at revisjonens anbefaling ikke er fulgt opp, men at den er tatt til etterretning. Slik sett vurderer revisor at administrasjonen har fulgt opp kommunestyrets vedtak.

2.5. VEDTAKETS PUNKT 1 – ANBEFALING 5

Revisjonen anbefaler at kommunen utarbeider en oversikt over lokaler som står ubenyttet, eller som kunne vært benyttet mer effektivt, og at kommunen vurderer å optimalisere bruksområde for disse

2.5.1. BAKGRUNN FOR ANBEFALINGEN

Under spørreundersøkelsen som ble gjennomført i 2015 kom det fram at det var enkelte arealer som kunne vært utnyttet bedre. Revisor pekte på at tomme lokaler er kostnader for kommunen, og anbefalte derfor kommunen å få en oversikt over ubenyttede lokaler, og vurdere optimalt bruksområde for disse.

2.5.2. ADMINISTRASJONENS REDEGJØRELSE

I sitt svar datert 24.10.2018 skriver administrasjonen følgende:

Slik situasjonen er i dag, mener rådmannen det ikke er behov for en egen plan for dette. Vi har god oversikt over de lokalene som står tomme, og en plan for hvordan disse skal benyttes. Når det gjelder optimalisering av bygningene er det noe vi kontinuerlig vurderer ut i fra tilbakemeldinger fra virksomhetene.

2.5.3. REVISORS VURDERINGER OG KONKLUSJON

På bakgrunn av administrasjonens tilbakemelding vurderer revisor at revisjonens anbefaling ikke er fulgt opp, men at den er tatt til etterretning. Slik sett vurderer revisor at kommunestyrets vedtak er fulgt opp.

2.6. VEDTAKETS PUNKT 1 – ANBEFALING 6

Revisjonen anbefaler at kommunen utarbeider rutiner for tilbakemelding på vedlikeholdsbehov fra innleid fagkompetanse

2.6.1. BAKGRUNN FOR ANBEFALINGEN

Under revisjonen ble det opplyst at det benyttes innleid fagkompetanse ved behov. Det forelå ingen rutiner for å be om tilbakemelding i disse tilfellene, men kommunen fikk tilbakemelding i enkelte tilfeller. Revisor viste til at det er viktig at kommunen har oversikt over hva som er gjort, og hva som eventuelt må gjøres i fremtiden for best mulig å kunne planlegge og effektivisere driften. Revisor anbefalte derfor at kommunen utarbeidet rutiner for tilbakemelding fra innleid fagkompetanse.

2.6.2. ADMINISTRASJONENS REDEGJØRELSE

I sitt svar datert 24.10.2018 skriver administrasjonen følgende:
Kommunen oppretter rutiner for tilbakemelding på vedlikeholdsbehov fra innleid fagkompetanse.

2.6.3. REVISORS VURDERINGER OG KONKLUSJON

Basert på administrasjonens tilbakemelding vurderer revisor at rutiner for tilbakemelding på vedlikeholdsbehov fra innleid fagkompetanse på nåværende tidspunkt ikke er opprettet, men at dette vil bli gjort. Revisor vurderer med det at revisjonens anbefaling vil bli fulgt opp, og at den er tatt til etterretning. Slik sett vurderer revisor at kommunestyrets vedtak er fulgt opp.

2.7. VEDTAKETS PUNKT 1 – ANBEFALING 7

Revisjonen anbefaler at kommunen oppretter rutiner for å be om dokumentasjon på anbefalt vedlikehold og drift ved oppføring av nye bygg

2.7.1. BAKGRUNN FOR ANBEFALINGEN

Under oppstartsintervjuet for revisjonen ble det opplyst om at det ikke forelå rutiner for å be om en detaljert oversikt over hvordan vedlikehold og drift av bygningen blir gjennomført på en mest mulig effektiv måte. Det ble opplyst om at dette ikke forelå, mye på grunn av lite utbygging i kommunen de siste årene. Revisor var klar over at det forelå flere planer om oppføring av nybygg de påfølgende årene, og var derfor av den oppfatning at slike rutiner burde komme på plass så fort som mulig.

2.7.2. ADMINISTRASJONENS REDEGJØRELSE

I sitt svar datert 24.10.2018 skriver administrasjonen følgende:

Vi har startet med å bruke famacweb som skal hjelpe oss i drift av byggene. Her ligger alle tegninger inne og varsel om vedlikeholdsbehov kan legges rett inn i dette systemet. Her skal vi også legge inn FDV dokumentasjonen, servicerapporter som også omhandler anbefalt vedlikehold. Arbeidet med famacweb ble startet høsten 2017. Vi har startet med de nye byggene og planlegger etter hvert å legge inn de gamle byggene også. Vi arbeider også nå med å bygge nye Indre Østfold kommune. I den forbindelse skal vi lage like vedlikeholdsplaner for hele den nye kommunen, derfor kommer vi ikke til å utarbeide nye maler før dette er avklart.

2.7.3. REVISORS VURDERINGER OG KONKLUSJON

Basert på administrasjonens tilbakemelding vurderer revisor at kommunen har implementert et system som vil bidra til bedre oversikt over rapportering og oppfølging av vedlikeholdsbehov. Revisor vurderer imidlertid ut fra tilbakemeldingen at det ikke er utarbeidet egne rutiner for å be om dokumentasjon på anbefalt vedlikehold og drift ved oppføring av nye bygg. Administrasjonen skriver også at det ikke vil bli utarbeidet nye maler, da man avventer arbeidet med bygging av Indre Østfold kommune. Revisor vurderer på den bakgrunn at revisjonens anbefaling ikke er fulgt opp, men at den er tatt til etterretning. Slik sett vurderer revisor at kommunestyrets vedtak er fulgt opp.

2.8. KONKLUSJON

Revisor har i tråd med kommunestyrets vedtak punkt 2 foretatt en gjennomgang på om administrasjonen har gjennomført kommunestyrets vedtak. Etter et forslag fremmet under møtet vedtok kommunestyret å ta revisjonsrapporten til orientering, og anbefalingene i prosjektet skulle tas til etterretning. Jf. redegjørelse for revisors forståelse av begrepet «ta til etterretning» i punkt 1.3 ovenfor vurderer revisor, med utgangspunkt i administrasjonens tilbakemelding, at revisjonens anbefalinger er tatt til etterretning. Basert på en gjennomgang av anbefalingene og administrasjonens redegjørelse vurderer revisor at ingen av anbefalingene er fulgt opp, bortsett fra anbefalingen nr. 6 som er i ferd med å bli fulgt opp.

Revisor vurderer at kommunestyrets vedtak er fulgt opp i og med at samtlige anbefalinger er tatt til etterretning.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS
Rakkestad 30.10.2018

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Sten Morten Henningsmoen
Forvaltningsrevisor

3. VEDLEGG

1. Administrasjonens bemerkninger til forvaltningsrevisjonsrapport om «Eiendomsforvaltning» i brev datert 27.04.2018.
2. Administrasjonens redegjørelse for hvordan kommunen har fulgt opp kommunestyrets vedtak i brev datert 24.10.2018.

Vedlegg 1

Rønningen Anita

Fra: Torp Unni
Sendt: 27. april 2015 14:27
Til: Rønningen Anita
Emne: VS: Tilbakemelding på forvaltningsrevisjonsrapport

Fra: Heidi Haakaas [mailto:Heidi.Haakaas@trogstad.kommune.no]
Sendt: 27. april 2015 12:37
Til: Indre Østfold Kommunerevisjon Mailboks
Emne: Tilbakemelding på forvaltningsrevisjonsrapport

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Industriveien 6
1890 RAKKESTAD

Deres ref.:

Vår ref.:
14/979 - 7 / HEH

Dato:
27.04.2015

Tilbakemelding på forvaltningsrevisjonsrapport

Vi viser til deres oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapporten og syntes deres anbefalinger er logiske og gode. Anbefaling nr. 3 som viser til normtall vedr planlegging av budsjettarbeider har kommunen god erfaring med bruk av erfaringstall og ønsker å fortsette med dette. Vi ønsker å legge frem rapporten til kommunestyret etter at den har kommet tilbake fra kontrollutvalget.

Hilsen

Heidi Haakaas
leder Teknisk drift
Teknisk drift

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke underskrift.

Vedlegg:

Kopi til:
Dag Arne Lier

Emne: Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport "Eiendomsforvaltning"
Dato: onsdag 24. oktober 2018 12:14:59 sentraleuropeisk sommertid
Fra: Heidi Haakaas
Til: Henningsmoen Sten Morten
Kopi: Rune Melleby
Kategori: Arkivert i ePhorte
Vedlegg: image001.jpg, Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport _Eiendomsforvaltning.docx

Hei.

Viser til forvaltningsrevisjonsrapport for Trøgstad kommune. Her er Trøgstad kommunes tilbakemelding på denne rapporten.

Beklager sent svar.

Heidi G Haakaas

Teknisk sjef

Trøgstad Kommune

Kirkeveien 17,

N-1860 Trøgstad

Telefon: 69 68 16 00

www.trogstad.no

From: Henningsmoen Sten Morten <stehen@fredrikstad.kommune.no>
Sent: Wednesday, October 24, 2018 10:18:09 AM
To: Betty S. Hvalsengen
Cc: TRO Postboks Postmottak; Larsen Frank Willy
Subject: Re: Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport "Eiendomsforvaltning"

Hei.

Vi kan ikke se å ha mottatt svar på henvendelsen nedenfor.

Dersom vi skal få med oppfølgingsrapporten til behandling i november, har vi frist for levering til kontrollutvalgssekretariatet 29. oktober.

Vi er derfor avhengig av en rask tilbakemelding, skal vi rekke å utarbeide rapporten innen fristen.

Har dere spørsmål vedrørende tilbakemeldingen kan disse rettes til undertegnede.

Mvh.

--

Sten Morten Henningsmoen

Forvaltningsrevisor

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Mob: 45 25 29 53

Tlf: 69 22 31 10

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport "Eiendomsforvaltning"

I desember 2014 til februar 2015 ble det gjennomført en revisjon av eiendomsforvaltning i Trøgstad kommune. Prosjektet ble gjennomført etter plan for forvaltningsrevisjon vedtatt i kontrollutvalget og kommunestyret i Trøgstad kommune i 2012. Prosjektbeskrivelsen er vedtatt av kontrollutvalget 29.10.12 i sak 12/18. Revisjonen har arbeidet etter følgende problemstilling: *er eiendomsforvaltningen i Trøgstad kommune arealeffektiv i forhold til bruk og vedlikehold, sett opp mot vedlikeholds-normer og systemer?*

Rapporten omhandler vedlikehold av kommunale eiendommer i Trøgstad kommune. Revisjonen har kontrollert at det foreligger politiske vedtatte mål og planverk for eiendomsforvaltning og om det blir rapportert til folkevalgte sett opp mot politiske mål. Revisor har kontrollert hvorvidt det blir vist til de enkelte lovverk og forskrifter for den enkelte tjeneste/tjenestebygg i en eventuell vedlikeholdsplan, og om det er tilstandsbeskrivelse av byggene. Videre har det blitt kontrollert om det finnes et rasjonelt system for planlegging og gjennomføring av vedlikeholdsarbeidet internt i kommunen. Det har også blitt gjort kontroll av om det foreligger en konkret plan for arealeffektivt vedlikehold. Dessuten har revisor gjort kontroll på om det benyttes normtall i budsjettplanleggingen som kan være førende for vedlikeholdskostnadene, og om kommunen ved nybygg har rutiner for å etterspørre dokumentasjon på hvordan vedlikehold og drift blir gjennomført på økonomisk og rasjonell måte.

Revisjonen kommer med 7 anbefalinger i sin rapport.

Anbefaling 1: kommunen innarbeider eiendomslisten med vedlikeholdsbehov for de neste 30 årene i vedlikeholdsplanen, samt at det utarbeides en detaljert prioriteringsliste over vedlikeholdsbehovet som samsvarer med det faktiske vedlikeholdsbehovet.

Kommentar:

Slik det er i dag ligger det en eiendomsliste som vedlegg til vedlikeholdsplanen. Denne viser vedlikeholdsbehovet i et 30 års perspektiv. I det dokumentet ligger det også detaljerte beskrivelser av det faktiske vedlikeholdsbehov for hvert enkelt bygg. Den er ikke lagt ved planen. Slik rådmannen ser dette er det et arbeidsdokument for administrasjonen og skal ikke legges frem sammen med vedlikeholdsplanen.

Anbefaling 2: kommunen innarbeider relevant lovverk i vedlikeholdsplanen.

Kommentar:

Slik den fremstår i dag er det ingen henvisninger til lovverk. Rådmannen tar dette til etterretning og innarbeider dette i planen.

Anbefaling 3: kommunen benytter normtall ved planlegging av budsjettarbeidet som kan være førende for vedlikeholdskostnadene.

Kommentar:

Normtall sier noen om hva Trøgstad kommune bør bruke til vedlikehold basert på gjennomsnittstall for hele landet. Prisnivået i Trøgstad er ikke det samme som i de store byene. Rådmannen mener at

det er mer riktig å bruke erfaringstall for vedlikeholdskostnader. Det er de siste årene avsatt betydelig med midler til vedlikehold, og ved å forvalte disse på en riktig måte mener rådmannen at noe av vedlikeholdsetterslepet reduseres. Selv om kommunen bruker normtall er det lite trolig at kommunen klarer å frigjøre mer penger til dette formålet.

Anbefaling 4: kommunen innarbeider en mer konkret plan for arealeffektivt vedlikehold i vedlikeholdsplanen, samt en mer detaljert plan og oversikt over strategier og rutiner for drift og vedlikehold. Areal effektivt vedlikehold menes her tilrettelegging for brukergruppene, og optimalt vedlikehold av bygningene. I spørreundersøkelsen utført av revisor fremkom at 5 av 7 mente bygningen i stor grad var tilrettelagt for optimal arbeidshverdag. 2 av 7 mente at dette bare i noen grad var oppfylt. Revisor vurderer imidlertid at begge disse hørte til bygninger som skal erstattes. Dette tyder på at eiendommene er tilrettelagt for den enkelte brukergruppen. Likevel er revisor av den oppfatning at en mer konkret plan for arealeffektivt vedlikehold burde være innarbeidet i vedlikeholdsplanen.

Kommentar:

Med god dialog mellom administrasjonen og brukerne av bygninger mener rådmannen at tilrettelegging for brukergruppene blir godt ivaretatt uten at dette blir lagt inn i vedlikeholdsplanen.

Anbefaling 5: kommunen utarbeider en oversikt over lokaler som står ubenyttet, eller som kunne vært benyttet mer effektivt, og at kommunen vurderer å optimalisere bruksområde for disse.

Kommentar:

Slik situasjonen er i dag, mener rådmannen at det ikke er behov for en egen plan for dette. Vi har god oversikt over de lokalene som står tomme, og en plan for hvordan disse skal benyttes. Når det gjelder optimalisering av bygningene er det noe vi kontinuerlig vurderer ut i fra tilbakemeldinger fra virksomhetene.

Anbefaling 6: kommunen utarbeider rutiner for tilbakemelding på vedlikeholdsbehov fra innleid fagkompetanse.

Kommentar:

Kommunen oppretter rutiner for tilbakemelding på vedlikeholdsbehov fra innleid fagkompetanse.

Anbefaling 7: kommunen oppretter rutiner for å be om dokumentasjon på anbefalt vedlikehold og drift ved oppføring av nye bygg.

Kommentar:

Vi har startet med å bruke famacweb som skal hjelpe oss i drift av byggene. Her ligger alle tegninger inne og varsel om vedlikeholdsbehov kan legges rett inn i dette systemet. Her skal vi også legge inn FDV dokumentasjonen, serviceraporter som også omhandler anbefalt vedlikehold. Arbeidet med famacweb startet høsten 2017. Vi har startet med de nye byggene og planlegger etter hvert å legge inn de gamle byggene også. Vi arbeider også nå med å bygge nye Indre Østfold kommune. I den forbindelse skal vi lage like vedlikeholdsplaner for hele den nye kommunen, derfor kommer vi ikke til å utarbeide nye maler før dette er avklart.

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 219635/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Trøgstad	Møtedato 12.11.2018	Utvalgssaksnr. 18/33
--	-------------------------------	--------------------------------

Informasjon fra revisjonen

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Informasjon fra revisjonen tas til orientering

Rakkestad, 01.11.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2018
- Plan for selskapskontroll 2017-2020
- Status fremdrift, Fremdriftsplan forvaltningsrevisjon, lagt frem for utvalget i mai.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har følgende bestillinger liggende hos revisjonen som i henhold til planene har forventet levering innen 2018:

- Forvaltningsrevisjonsprosjekt *Compilo (2018)*, forslag til prosjektbeskrivelse blir lagt frem i dagens møte.
- Selskapskontroll 2018, *Innovi AS*.
- Oppfølgingsrapporter til forvaltningsrevisjonsprosjekt på områdene *Innkjøp* og *Bygge-/dele saksbehandling*

Vurdering

Utvalget bør i dette møtet forvente å få en status på bestillinger av forvaltningsrevisjon/selskapskontroll/oppfølgingsrapporter som ligger hos revisjonen.

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 210893/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Trøgstad	12.11.2018	18/34

Valg av revisjonsordning for Indre Østfold kommune

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling til fellesnemda:

Saken legges fram uten innstilling. Forslag til vedtak nederst i saken.

Rakkestad, 01.11.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Sammendrag

Trøgstad, Hobøl, Spydeberg, Eidsberg og Askim slås sammen til Indre Østfold kommune 01.01.2020. Kommunestyrene har i tråd med inndelingsloven § 26 delegert til fellesnemda å velge revisjonsordning for den nye kommunen og det legges opp til at kontrollutvalgene avgir sin innstilling til fellesnemda høsten 2018.

Hjemmelsgrunnlaget finner vi i kommuneloven § 78 tredje og fjerde ledd: *Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.*

Kommunestyret eller fylkestinget velger selv revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.

Inndelingslova § 26 femte ledd åpner dessuten for videreføring: [...]Nemnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor.

Med utgangspunkt i ovennevnte legges det til grunn at kontrollutvalgene i de fem kommunene har to innstillingsoppgaver til fellesnemda i logisk rekkefølge:

1. Innstilling på valg av revisjonsordning
2. Innstilling på valg av revisor dersom videreføring ikke blir valgt

Vedlegg

- Utredning av revisjonsordning for Indre Østfold kommune

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

En sammenlikning av revisjonsordninger gir et bilde av de forskjellige egenskapene ved hver ordning. Det vil være pris og kvalitetsforskjeller fra revisjonsselskap til revisjonsselskap. En sammenlikning av kostnader ved de ulike ordningene gir ingen oversikt over kvalitet. Sekretariatet vil understreke at bare innhenting av konkrete tilbud vil vise de reelle kostnads- og kvalitetsforskjellene. Det må tas hensyn til omfanget og kompleksiteten i revisjonsoppdraget, samt at revisjonskostnader bør ses på over flere år for å gi et representativt bilde.

Den vedlagte utredningen er en informasjon om revisjonsordninger. Hvilke tjenester som ligger i kostnaden kan variere, da særlig med tanke på forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, rådgivning, attestasjoner og annet arbeid. Dessuten må kompetanse, erfaring, tilgjengelighet/responstid samt tydelighet i rapporteringen telle i vurderingen. Dette gir kvalitet på revisjonsarbeidet og vil i all sannsynlighet også gjenspeile kostnadene for leverte revisjonstjenester.

Uavhengig av hvilken ordning som blir valgt vil revisjonsarbeidet være styrt av detaljerte forskrifter, metoder og standarder, med konkrete krav til utdanning og praksis.

Vurdering

Sekretariatet har vurdert følgende ordninger: Ansette egen revisor, søke kommunen inn i annet eksisterende offentlig samarbeid/selskap eller kjøpe revisjonstjenester i markedet. Dessuten er det vurdert videreføring som gir fellesnemda mulighet til å fortsette deltagelsen i dagens revisjonsordning.

Sekretariatet vurderer videreføring av eksisterende ordning som mest aktuell, først og fremst på grunn av knappe tidsressurser for å gjennomføre en eventuell endring av ordning og fordi det er den enkleste og mest praktiske løsningen. Dessuten er revisjonsselskapet godt kjent med de opprinnelige kommunene, hvilket er ansett som en fordel i overgangsperioder med store endringer. Det ligger forøvrig ikke signaler fra eiersiden om at kommunene skal fratre dagens ordning, tvert om har fellesnemda 23.10.2018 behandlet fem saker om uttreden av interkommunale samarbeid. Indre Østfold kommunerevisjon IKS var ikke omtalt i disse sakene. Et hvert annet valg av ordning enn dagens vil medføre uttreden fra Indre Østfold kommunerevisjon IKS.

Velges inntreden i annet interkommunalt samarbeid/selskap bør det være klart fra 01.01.2019, på grunn av utmelding. Sett bort fra utfordringer med tidsfrister kan ordningen være aktuell, og sekretariatet vurderer alle offentlige revisjonsselskapene beliggende innenfor framtidige Viken fylkeskommune som relevante dersom kontrollutvalget går for en slik ordning.

Velges kjøp av tjenester i markedet er det svært knapt med tid til å gjennomføre konkurransen og ha kontrakt klar innen 01.01.2020. Sett bort fra utfordringer med tidsfrister kan ordningen være aktuell og sekretariatet vurderer alle de store revisjonsselskapene som allerede er på markedet i framtidige Viken fylkeskommune som aktuelle dersom kontrollutvalget går for en slik ordning.

Revisjonsordning med egen ansatt revisor vurderes som ikke aktuell.

Dersom annen revisjonsordning enn videreføring blir valgt, vil det påløpe kostnader med sluttoppgjøret med øvrige eierkommuner vedrørende uttreden av Indre Østfold kommunerevisjon IKS. Indre Østfold kommunerevisjon IKS må bla. revidere opprinnelige kommuners årsregnskap for 2019.

En kommunesammenslåing vil gi økt grad av risiko for feil og mangler for en periode, og det må vurderes om det samtidig er til fordel eller ulempe å bytte revisjonsordning i en slik situasjon. Det er ikke mye tid til rådighet dersom kontrollutvalgene vil endre ordning fra dagens, og sekretariatet ser til dels store økonomiske og praktiske utfordringer knyttet til dette. Blant annet vil det ved endring av revisjonsordning i *forkant* av kommunesammenslåingen være fem kontrollutvalg som til dels uavhengig av hverandre skal initiere og utføre utvelgelsesprosess av ny revisjon til den nye kommunen.

Valg av revisjonsordning tas opp til behandling når kommunestyret eller kontrollutvalg måtte ønske. Den revisjonsordning som velges nå utelukker de andre ordningene i denne omgang.

Saken legges frem uten innstilling, men sekretariatet har forberedt tre forslag til vedtak for kontrollutvalget:

Videreføring:

Kontrollutvalget i Trøgstad fatter slikt vedtak og innstilling til fellesnemda:

1. Fellesnemda vedtar at Indre Østfold kommune viderefører Hobøl, Spydeberg, Trøgstad, Eidsberg og Askim kommuners deltakelse i Indre Østfold kommunerevisjon IKS.
2. Fellesnemda forutsetter at selskapsavtalen til Indre Østfold kommunerevisjon IKS revideres med hensyn til Indre Østfold kommunes deltakerandel.

Inntreden:

Kontrollutvalget i Trøgstad fatter slikt vedtak og innstilling til fellesnemda:

1. Fellesnemda vedtar at Indre Østfold kommune søker inntreden i et interkommunalt samarbeid/fellesskap med virkning fra 01.01.2020.
2. Fellesnemda ber kontrollutvalgene i Hobøl, Spydeberg, Trøgstad, Eidsberg og Askim utrede og innstiller på valg av hvilket interkommunale selskap som skal ivareta revisjonsoppdraget for Indre Østfold kommune til fellesnemda. Det forutsettes at det ved behov innhentes bistand til kontrollutvalgene/kontrollutvalgssekretariatet med den praktiske gjennomførelsen.

Fellesnemda iverksetter deretter tiltak som sikrer inntreden i samarbeidsavtale med et interkommunalt selskap fra 01.01.2020, slik at revisjonsenheten er klar til konstituerende kommunestyremøte i Indre Østfold kommune.

3. Fellesnemda søker å inngå avtale med Indre Østfold kommunerevisjon IKS for revidering av årsregnskapet for Hobøl, Spydeberg, Trøgstad, Eidsberg og Askim kommuners årsregnskap for 2019.
4. Fellesnemda iverksetter tiltak for å avslutte kommunenes deltakelse i Indre Østfold kommunerevisjon IKS fra og med 01.01.2020.
5. Fellesnemda ber kontrollutvalgene i Hobøl, Spydeberg, Trøgstad, Eidsberg og Askim etterstrebe likelydende vedtak om valg av revisor.

Kjøpe tjenester i markedet:

Kontrollutvalget i Trøgstad fatter slikt vedtak og innstilling til fellesnemda:

- 1 Fellesnemda velger å sette revisjonstjenesten ut på anbud fra og med regnskapsåret 2020.
- 2 Fellesnemda ber kontrollutvalgene i Hobøl, Spydeberg, Trøgstad, Eidsberg og Askim om å konkurranseutsette revisjonsoppdragene i henhold til reglene om offentlige anskaffelser, og innstille på valg av hvilket selskap som skal ivareta revisjonsoppdraget for Indre Østfold kommune til fellesnemda. Det forutsettes at det ved behov innhentes bistand til kontrollutvalgene/kontrollutvalgssekretariatet med den praktiske gjennomførelsen av anbudskonkurransen.

Fellesnemda iverksetter tiltak som sikrer avtale med et revisjonsselskap fra 01.01.2020 slik at revisjonsenheten er klar til konstituerende kommunestyremøte i Indre Østfold kommune.

- 3 Fellesnemda søker å inngå avtale med Indre Østfold kommunerevisjon IKS for revidering av årsregnskapet for Hobøl, Spydeberg, Trøgstad, Eidsberg og Askim kommuners årsregnskap for 2019.
- 4 Fellesnemda iverksetter tiltak for å avslutte kommunenes deltakelse i Indre Østfold kommunerevisjon IKS fra og med 01.01.2020.
- 5 Fellesnemda ber kontrollutvalgene i Hobøl, Spydeberg, Trøgstad, Eidsberg og Askim etterstrebe likelydende vedtak om valg av revisor.

Utredning av revisjonsordning for Indre Østfold kommune

Oktober 2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

iKUS IKS
Industriveien 6, 1850 Rakkestad

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	2
Rettslig grunnlag	2
Gjeldende revisjonsordning for Askim, Eidsberg, Trøgstad, Hobøl og Spydeberg	3
Revisjonsordninger i distriktet i dag	3
Ulike former for organisering av revisjon	4
Ansette egne revisorer i kommunen	4
Søke seg inn i eksisterende interkommunalt samarbeid/selskap i egenregi	4
Kommunalt oppgavefellesskap	5
Interkommunalt selskap (IKS)	5
Kjøpe revisjonstjenester i markedet	6
Videreføring av eksisterende ordning	7
Kostnader og kvalitet på revisjon	7
Sekretariatets vurdering	8
Kilder	9

Bakgrunn

Hobøl, Spydeberg, Trøgstad, Eidsberg og Askim etableres som ny kommune 01.01.2020, Indre Østfold kommune. I den forbindelse må det velges revisjonsordning og revisor for den nye kommunen. Kommunestyrene i de fem kommunene har delegert til fellesnemnda å ta stilling til revisjonsordning. Fellesnemnda fatter vedtak på bakgrunn av innstilling fra de fem kontrollutvalgene.

Revisjonsordning og revisor må være på plass fra og med 01.01.2020.

Rettslig grunnlag

Kommuneloven § 78 tredje og fjerde ledd legger til grunn at det er kommunestyret som avgjør hvilken revisjonsordning kommunen skal ha og hvem som skal være kommunens revisor.

Kommunestyrets valg av revisjonsordning og revisor skjer på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.

Kommuneloven § 78, 3. – 4. ledd:

Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor.

Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.

Kommunestyret eller fylkestinget velger selv revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.

Kommuneloven § 78 gir kontrollutvalget to innstillingsoppgaver i rekkefølge:

1. Innstille på valg av revisjonsordning
2. Innstille på valg av revisor

I forbindelse med sammenslåing av kommunene til Indre Østfold kommune er det i tråd med Inndelingsloven § 26 opprettet en fellesnemnd for å samordne og ta seg av forberedelse av sammenslåingen. Etter § 26 femte ledd kan fellesnemnda få fullmakt til å ansette revisor, videreføre deltagelse i interkommunalt samarbeid om revisjon eller videreføre avtale med annen revisor.

Inndelingslova § 26, 5. ledd:

Nemnda kan få fullmakt til å tilsette personale i den nye eininga. Dette omfattar også tilsetjing av administrasjonssjef og revisor. Tilsetjing av revisor skjer på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala. Nemnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor. Tilsvarende gjeld for sekretariatet for kontrollutvalet. Slikt vedtak skjer etter innstilling frå kontrollutvala.

Fellesnemnda i Indre Østfold kommune har i «Reglement og delegeringer» § 7 vedtatt at fellesnemnda vedtar revisjonsordning for den nye kommunen.

Gjeldende revisjonsordning for Askim, Eidsberg, Trøgstad, Hobøl og Spydeberg

Alle de fem kommunene har i dag lik revisjonsordning og revisor, og er medeiere i Indre Østfold kommunerevisjon IKS sammen med seks øvrige eiere. Det vil si at kommunene har offentlig revisjon.

Selskapet eies av alle kommunene i indre Østfold, samt Våler, totalt 11 kommuner. Selskapet utfører all revisjon, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for sine eiere og er et interkommunalt selskap organisert etter IKS-loven. Revisjonsselskapet har eget styre og 11,9 årsverk og 11 ansatte (1 vakant stilling). Representantskapet vedtar årsbudsjettet etter innstilling fra styret. Kostnadene fordeles på eierne ut fra grunnbeløp og innbyggertall. Kostnader til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er inkludert. Bestillingene er basert på kontrollutvalgenes innstilling og påfølgende vedtak om revisjonsplan/plan for selskapskontroll i det enkelte kommunestyre. Ved ekstra bistand tilleggsfaktureres den enkelte kommune som har stått for bestillingen.

Budsjett for 2019 har driftsinntekter med totalt kr 10 176 000, hvorav kr 9 573 00 er refusjon fra eierkommunene. Fordelingsnøkkelen fremgår av selskapsavtalen punkt 2.2 og består av grunnbeløp etter innbyggerklasser, resterende utgifter fordeles etter innbyggertall.

Selskapet jobber med å få på plass en ny prismodell som tar utgangspunkt i kommunens internkontroll og risikosituasjon, samt kvalitet på avlagt regnskap. Andre tjenester vil prises etter budsjett/medgått ressursinnsats.

Revisjonsordninger i distriktet i dag

Med ny fylkeskommune Viken i 2020, kan en tenke seg at alle revisjonsenheter innenfor Viken logisk kan benyttes som revisjonsselskap, selv om den geografiske avstanden i noen tilfeller vil bli stor.

Pr. i dag finner vi disse offentlige revisjonsordningene i Akershus, Buskerud og Østfold (Viken 2020):

Østfold kommunerevisjon IKS
Indre Østfold kommunerevisjon IKS
Bærum kommunerevisjon
Romerike Revisjon IKS
Follo Distriktsrevisjon IKS
Buskerud Kommunerevisjon IKS
Kommunerevisjon IKS
Innlandet revisjon IKS

Pr. i dag finner vi disse private revisjonsordningene for kommuner i Akershus, Buskerud og Østfold (Viken 2020):

Deloitte AS
KPMG
BDO AS

Ulike former for organisering av revisjon

Kommuneloven § 78 nr. 3 åpner for at kommunestyret, her fellesnemnda for Indre Østfold kommune, kan velge mellom tre alternative revisjonsordninger:

- Ansette egne revisorer
- Søke seg inn i eksisterende interkommunalt samarbeid/selskap
- Kjøpe hele eller deler av revisjonstjenestene i markedet

Dessuten har kontrollutvalgene anledning til å innstille på videreføring av revisjonsordning dersom kommunene som skal slå seg sammen har samme revisor. Alle fem kommunene som skal bli Indre Østfold kommune i 2020 har lik revisjonsordning (offentlig revisjon gjennom IKS), gjennom samme revisjonsselskap, og kan derfor velge å benytte det alternativet.

Uavhengig av hvilken ordning for revisjon som velges, vil revisjonsarbeidet være styrt av detaljerte forskrifter, metoder og standarder med konkrete krav til utdanning og praksis hos revisorene. Dette skal også sikre revisjonens uavhengighet til den som revideres. Vilkårene gjelder enten revisjonen er kommunal/interkommunal eller privat og skal sikre grunnleggende kvalitet på arbeidet, uavhengig av ordning. Det ligger til kontrollutvalget å føre tilsyn og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Ansette egne revisorer i kommunen

Den nye kommunen kan ansette egne revisorer. Det er bare Oslo, Trondheim, Bærum og enkelte fylkeskommuner som benytter denne ordningen i dag. Revisorene er ansatt i kommunen, men revisjonens uavhengighet er likevel sikret ved at den bare er underlagt kontrollutvalget og kommunestyret. Rådmannen har ingen instruksjonsmyndighet overfor revisorene.

Fordeler med egne ansatte revisorer er at disse har kontinuerlig fokus på en kommune og kan være lett tilgjengelig for politikere og administrasjon. Oppgaven som revisor for bare en kommune gir god kunnskap om kommunen og interne forhold.

Ulemper ved egen kommunerevisjon er mulig sårbarhet ved liten organisasjon og tette forhold mellom revisor og administrasjonen. Lite fagmiljø kan i tillegg tenkes å påvirke rekruttering.

Søke seg inn i eksisterende interkommunalt samarbeid/selskap i egenregi

De aller fleste kommuner har valgt å samarbeide om revisjon med andre kommuner i en interkommunal ordning. Disse er enten organisert etter § 27 i kommuneloven, som samvirkeforetak eller som interkommunale selskaper (IKS) etter Lov om interkommunale selskaper. Med unntak av Bærum er alle de offentlige revisjonsselskapene i Akershus, Buskerud og Østfold er organisert som IKS pr i dag.

Når et interkommunalt samarbeid er opprettet for å primært dekke eiernes behov, anses dette å falle innunder begrepet egenregi, og regelverket for offentlige anskaffelser kommer ikke til anvendelse. Med egenregi menes at selskapet må ha det alt vesentlige av sin omsetning rettet mot eierne. Annen kommersiell aktivitet skal være begrenset, og kan ikke overstige 20%.¹

Den nye kommunen kan søke om deltagelse i et annet etablert selskap som drives i egenregi. Dette vil i så fall måtte godkjennes av de øvrige eier-/deltagerkommunene i det

¹ Forskrift om offentlige anskaffelser § 3-1 b.

aktuelle selskapet. Det må også fastsettes på hvilke vilkår inntreden skal skje, og om kommunen eventuelt skal betale innskudd ved inntreden.

Kommunalt oppgavefellesskap

Etter at ny kommunelov ble vedtatt i sommeren 2018, ble det klart at § 27 samarbeidsformen blir endret. Dagens § 27-selskaper må omdannes enten til kommunalt oppgavefellesskap eller omorganiseres til annen selskapsform (IKS, AS eller SA) senest fire år etter at kommuneloven har trådt i kraft. Det er fortsatt noe usikkert når den trer i kraft.

Samtlige deltakerkommuner må være representert i det øverste eierorganet i et oppgavefellesskap, representantskapet. Kommunestyrene oppnevner medlemmer og varamedlemmer til representantskapet. Representantskapet kan igjen opprette et styre.

Deltakerne vil ha ubegrenset økonomisk ansvar for sin del av oppgavefellesskapets forpliktelser, tilsvarende som for IKS.

Videre må det stå i samarbeidsavtalen om oppgavefellesskapet er et selvstendig rettssubjekt, hvilke oppgaver og myndighet oppgavefellesskapet skal ha, den enkelte deltakers eierandel og ansvarsandel, innskuddsplikt og regler for uttreden og oppløsning av oppgavefellesskapet.

Oppgavefellesskapet anses å være en enkel samarbeidsform, med en «løsere» tilknytning til eierkommunene enn for eksempel et IKS. Pr. i dag er det ingen revisjonsselskaper organisert som § 27 samarbeid i Akershus, Buskerud og Østfold.

Interkommunalt selskap (IKS)

Interkommunalt selskap er regulert i egen lov, Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven), etter mønster av de forvaltningsmessige prinsippene i aksjeloven. Selskapsformen er særlig tilpasset kommunale eiere og IKS-loven harmoniserer med kommunelovens bestemmelser. Loven regulerer krav til budsjett, regnskap, økonomiforvaltning, eierskifte, oppløsning og avvikling. Selskapet er et eget rettssubjekt og har arbeidsgiveransvar for sine ansatte.

Deltakerne i et IKS må inngå en selskapsavtale. Selskapsavtalen angir hvem som er selskapets deltakere og dets formål, eierandeler, representasjon i representantskapet, innskuddsplikt og antall styremedlemmer. Avtalen bør også ha et punkt om levering av revisjonstjenester til den enkelte kommune med angivelse av den perioden kommunen forplikter seg til å delta i samarbeidet samt oppsigelsesfrist. Det enkelte kommunestyre utøver sin myndighet gjennom representantskapet og har instruksjonsmyndighet over sin representant. Representantskapet velger selskapets styre. Selskapsavtalen kan bare endres ved at kommunestyret i alle de deltakende kommunene gir sitt samtykke gjennom (likelydende) vedtak.

Dersom man velger interkommunalt selskap i tråd med IKS-loven som revisjonsordning, vil det i teorien være mulig å søke seg inn i ethvert interkommunalt revisjonsselskap i hele landet.

Fordeler ved interkommunale selskaper/samarbeid er at de er underlagt vanlige forvaltningsmessige lover og forskrifter og er åpne for politisk innsyn og kontroll. De kjenner godt det kommunale systemet både administrativt og politisk. Større interkommunale selskaper er robuste og bør ha kapasitet til å betjene eierne med kvalitativt gode revisjonstjenester. Det etableres fagmiljøer som kommunene ikke ville fått alene, og både kvalitet og ressursbruk synes å påvirkes i positiv retning.

En ulempe med IKS-organiseringen kan være svekket politisk styring med kommunes oppgaver. Dessuten er det ressurskrevende at alle vedtektsendringer og økonomiske saker av vesentlig karakter skal legges fram for alle eierne. Ved for eksempel vedtektsendringer vil et IKS med mange eiere medføre tidkrevende saksbehandling, og endringer er avhengig av likelydende kommunestyrevedtak hos eierkommunene.

Kjøpe revisjonstjenester i markedet

Kommuneloven § 78 nr. 3 gir kommunen anledning til å velge om den vil kjøpe hele eller deler av revisjonstjenesten fra private revisjonsselskaper i markedet. Kommunestyret kan velge å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonstjenesten kommunen har behov for. For eksempel kan fellesnemda velge å konkurranseutsette regnskapsrevisjonen og beholde forvaltningsrevisjonen i den ordningen man allerede har, eller motsatt, eller man kan velge å kjøpe alle revisjonstjenestene. Omlag 12% av norske kommuner har konkurranseutsatt revisjon og kjøper tjenester i markedet.

Når en kommune ønsker å kjøpe revisjonstjenestene i markedet, gjelder regelverket for offentlige anskaffelser.

Hensikten med å anskaffe tjenesten i markedet er å sikre effektiv ressursbruk gjennom konkurranse. Gjennom anskaffelsesprosessen kan kontrollutvalget ha direkte påvirkning og har mulighet til å stille en rekke krav til leveransen.

Ved konkurranseutsetting velges kommunens revisor for en bestemt periode, gjerne 2 til 4 år. Deretter legges oppdraget ut på anbud igjen og det blir et regelmessig skifte av revisjon med de fordeler og ulemper det innebærer.

Erfaring fra andre kontrollutvalgssekretariater viser at kjøp av revisjonstjenester i markedet er en tidkrevende prosess fra det besluttet å gjennomføre konkurranse til anskaffelsen er avsluttet og revisor engasjert. Det kan ta fra ½ år til 1 år med forberedelse av konkurransegrunnlag, forankring i kontrollutvalg, offentlig utlysning på Doffin (for anskaffelser over 1,3 millioner i kontraktperioden) med gjeldende frister, gjennomgang og valg av tilbyder, innstilling fra kontrollutvalg, behandling i kommunestyre/fellesnemnd, tildeling av oppdrag, klagefrist og kontraktskriving. Perioden for kontrakten må avklares i konkurransegrunnlaget og ny konkurranseutsetting må foretas innen periodens utløp.

Konkurranseutsetting av revisjonstjenesten og kontraktsoppfølging er oppgaver som krever ekstra tid og ekstra kostnader, og det vil for mange kontrollutvalgssekretariater være nødvendig å søke ekstern bistand til dette.

Ofte blir god kunnskap og erfaring om revidert enhet som blir opparbeidet over tid, trukket fram som fordelaktig i revisjon. Dette må vurderes opp mot nytten ved skifte av revisor som kan ha annen erfaringsbakgrunn og se ting med «nye øyne».

Fordeler med store private revisjonsselskaper er at de har betydelige ressurser og en stor organisasjon å spille på som dekker mange fagområder. Dette gjør dem robuste med tanke på leveranser og mindre sårbare enn små organisasjoner. Revisors uavhengighet blir i større grad definert når det er et tydelig skille mellom den som utfører revisjonsoppdraget og kommunen som bestiller.

Mulige ulemper ved privat revisjon kan være noe mindre erfaring med offentlig forvaltning og politiske kulturer. Avstanden til revisor kan tenkes å være lengre, og belastningen på administrasjonen kan bli høyere kontra offentlig revisjon som i større grad innhenter informasjon selv. Prosessen med konkurranseutsetting hvert andre til fjerde år kan være tidkrevende og kostbar.

Det er verdt å bemerke at dersom fellesnemda velger å konkurranseutsette revisjonen, vil i mange tilfeller offentlige revisjonsheter utelukkes fra å delta på grunn av kravet om

egenregi: Hoveddelen av offentlige revisjonsenheters omsetning må være rettet mot eierne og de kan derfor ikke delta i anbudskonkurranser av særlig omfang.

Videreføring av eksisterende ordning

Kommuner som er deltakere i samme interkommunale samarbeid kan fortsette ordningen i den nye kommunen. Hjemmelen fremgår av § 26 femte ledd i Inndelingslova: *Nemnda kan òg få fullmakt til å videreføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller videreføre avtale med annan revisor.*

Tilsvarande gjeld for sekretariatet for kontrollutvalet. Slikt vedtak skjer etter innstilling frå kontrollutvala.

I dette tilfellet vil det innebære å videreføre selskapsavtalen med Indre Østfold kommunerevisjon IKS innenfor de betingelser og avtaler som allerede foreligger. Eventuelle endringer i selskapsavtalen vil foregå på samme måte som i dag, med vedtak i representantskapet. Forhandlingspunkter kan bla tenke seg å være representasjonsandel i representantskapet, styrets sammensetning, endrede tilskuddsordninger osv.

Lov om offentlige anskaffelser kommer ikke til anvendelse ved videreføring av revisjonsordning som er etablert for å produsere revisjonstjenester i kommunal egenregi.

Fordelen med videreføring er at det er en tidsbesparende og lite kostnadskrevende løsning, siden det ikke vil løpe kostnader knyttet til oppsigelse av tidligere ordning.

Revisor vil ha god kunnskap om opprinnelige kommuners historikk og allerede ha etablert kjennskap med nøkkelpersoner i den nye kommunen. Løsningen med videreføring anses som praktisk og lettvinnt i en periode hvor den nye kommunen står i en tidvis krevende og uoversiktlig situasjon med store endringer.

Kostnader og kvalitet på revisjon

For kommunens del er det behov for både kvalitetsmessig gode og samtidig billige revisjonstjenester.

Utgiftene til revisjon varierer mellom landets kommuner og forklaringene er mange og sprikende. Det er heller ikke lett å lett å finne empiri som konkluderer i den ene eller andre retningen om hvilken av løsningene som er den rimeligste for kommunene.

I rapporten *Utgifter til revisjon i kommunar og fylkeskommunar*² konkluderes det med at det ikke er organisasjonsform som regulerer pris, men at «*Tenestevolumet er einaste forklaringsvariabel med signifikant effekt*».

En masteroppgave fra 2017³ finner at kommunens kostnader til kontroll og revisjon reduseres noe ved konkurranseutsetting. Samtidig finner analysen at lavere pris kan skyldes kostnadsflytting, redusert omfang av regnskapsrevisjon og færre bestillinger av

² *Utgifter til revisjon i kommunar og fylkeskommunar* Vestlandsforskning; 2011

³ «*Konkurranseutsetting av kommunal revisjon - en studie om fordeler og utfordringer ved konkurranseutsetting*» Norges Handelshøgskole

forvaltningsrevisjon. Analysen viser også at transaksjonskostnadene ved konkurranseutsetting er relativt høy grunnet høy usikkerhet.

Det vurderes at det er stor usikkerhet til kostnader dersom revisjonen *konkurranseutsettes*, kostnadene vil først bli definert etter at tilbudene er mottatt i anbudsprosessen.

Å ansette *egen revisor* kan være kostnadskrevende og til dels lite effektiv i mindre kommuner med få ansatte. Den eller de som ansettes som revisorer vil ofte ha behov for videreutvikling av kompetanse, og fagmiljøet vil være lite.

Et *interkommunalt samarbeid* vil kunne tilby fullverdige revisjonstjenester forutsatt at det er fullbemannet og at de ansatte innehar riktig kompetanse. Siden det ikke er forventninger til fortjeneste vil revisjonen leveres etter selvkost.

Ved uttreden eller avvikling av et interkommunalt selskap vil det følge utgifter for kommunen når det gjelder forpliktelser overfor ansatte, pensjon osv., utgifter som også bør avveies i totalvurderingen av pris.

Det vil i alle tilfeller være krevende å sammenlikne kostnader til revisjonstjenester mellom kommunale, interkommunale og private, og også fra kommune til kommune. I en vurdering av pris må det også ses på hvilke tjenester som inngår i avtalen/leveransen, antall rapporter og rapportenes kvalitet/omfang. Det er derfor ikke mulig å sammenlikne tjenester uten vesentlig kjennskap til innholdet i revisjonsarbeidet. Lokale forhold som kommunens størrelse og den enkelte kommunes risikograd er også faktorer som er med på å påvirke revisjonskostnadene.

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet vurderer det som en politisk oppgave å konkludere i saken om hvilken revisjonsordning Indre Østfold kommune skal velge. Valget vil i andre rekke påvirke hvilken revisor kommunen kan engasjere, og sekretariatet vil ikke legge føringer på dette. Samtidig vil sekretariatet bemerke at den mest tidsbesparende løsningen synes å være å videreføre ordningen med Indre Østfold kommunerevisjon IKS som kommunene allerede er en del av. Dermed fremstår inntreden i et annet IKS eller kjøp av tjenester i markedet som andre aktuelle alternativer.

Sannsynligvis vil det vil være pris og kvalitetsforskjeller fra revisjonsselskap til revisjonsselskap i større eller mindre grad. Sekretariatet vurderer at det først ved innhenting av konkrete tilbud vil være mulig å se hva som faktisk vil inngå i tjenestene og hva som er de reelle kostnadene.

Valg av revisjonsordning i dag vil ikke være til hinder for at sak om valg av revisjonsordning kan tas opp igjen ved en senere anledning, når den nye kommunen er vel etablert. Imidlertid vil den revisjonsordning som velges utelukke de øvrige ordningene inntil valg av revisjonsordning tas opp igjen.

Kilder

KS – kommunenes sentralforbund:

<https://www.ks.no/globalassets/introduksjonshefte-interkommunalt-samarbeid.pdf>

<https://www.ks.no/contentassets/b930b0dc570442a183a9a2c48753e283/veileder-handlingrommet-offentlige-anskaffelser.pdf>

Revisorforeningen:

<https://www.revisorforeningen.no/om-revisjon/revisjon-i-kommuner/>

<https://www.revisorforeningen.no/om-revisjon/revisjon-i-kommuner/>

Norges Kommunerevisorforbund:

http://www.nkrf.no/filarkiv/File/nyheter/2011/Rapport_Kartlegging_av_revisjonskostnader_-_Vestlandsforskning.pdf

Norges Handelshøyskole – Masterutredning i økonomi og administrasjon

<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2452305/masterthesis.PDF?sequence=1>

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 11
Løpenr.: 221743/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Trøgstad	Møtedato 12.11.2018	Utvalgssaksnr. 18/35
--	-------------------------------	--------------------------------

Kontrollutvalgets møteplan for 1. halvår 2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Med forbehold om endringer fastsetter kontrollutvalget følgende møtedager for sin virksomhet 1. halvår 2019:

1. møte: mandag 28. januar kl. 16:00
2. møte: mandag 13. mai kl. 16:00
3. møte: mandag 17. juni kl. 16:00

Rakkestad, 05.11.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kommuneloven § 32 er det utvalget selv, kommunestyret eller utvalgets leder som fastsetter når det skal avholdes utvalgsmøter.

Av praktiske grunner innstiller sekretariatet på at utvalget fastsetter møteplan for hvert halvår.

Det er møteplikt i kontrollutvalgets møter, og evt. gyldig forfall må meldes sekretariatet så fort som mulig slik at vara kan innkalles.

Vurdering

Det er i innstillingen foreslått tre møter for første halvår 2019. Årshjulet for kontrollutvalget, som går fram av strategidokumentet, legger føringer for hvor mange møter kontrollutvalget bør holde, samt innholdet i disse.

Når det er foreslått konkrete dager så har dette sammenheng med sekretariatets praktiske muligheter til saksbehandling osv., samt forholdet til frister, ferieavvikling m.m.

Utover møtene som er foreslått, er det opp til utvalget å endre tidspunkter, bestemme andre møter, eller å avlyse allerede berammede møter.

Saksnr.: 2018/17767
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 218496/2018
Klassering: 510/122
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Trøgstad	12.11.2018	18/36

Eventuelt

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Saken legges frem uten innstilling.

Rakkestad, 31.10.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS